

L'ESTEL

de Mallorca

ANTIC S'ARENAL DE MALLORCA

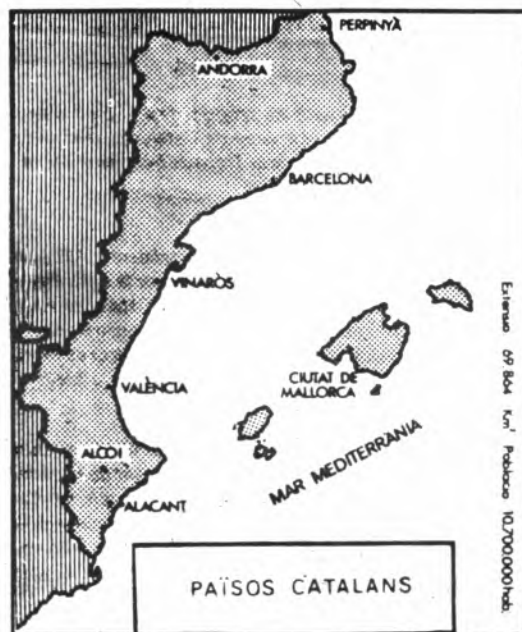

EL DIARI DELS MALLORQUINS

ANY XIII. NÚMERO 285

15 DE FEBRER DE 1994

PREU: 200 PTS

MUSICA NOSTRA OMPL L'AUDITORIUM

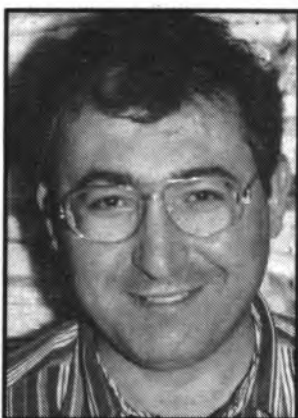
(Redacció) Organitzat per Xocolat i dins el programa de Festes de Sant Sebastià, divendres dia 28 de gener **Música Nostra** va omplir l'Auditori de Palma en un memorable concert en el qual Miquela Lladó i els seus companys de grup (Antoni Pastor, Bernat Cabot, Josep Balaguer, Josep Antoni Rubio i Jimmy Armengol) van cantar *Sant Antoni gloriós*, *Romanç de la dama de Mallorca*, *El Capità Antoni*, *Cançó dels tres mariners* (aquestes dues darreres són poemes musicats de Josep M^o Llompart), etc. El concert de **Música Nostra** va comptar amb l'actuació d'artistes convidats com Tomeu Penya, Víctor Planells i Joan Moreno d'UC, Joan Bibiloni i l'actuació sorpresa d'un refugiat bosni que al so d'un acordió va encetar els aplaudiments més forts del vespre.

UN SENADOR DE BALEARS FIGURA EN LA LLISTA D'IMPAGATS DE LA SEGURETAT SOCIAL

(Redacció) Un senador pel PP figura en la llista d'impagats de la seguretat social. El Sr. Guillermo Vidal Bibiloni és propietari de l'empresa **Cerámicas Guillermo Vidal S.A. Cerámica - Material de Construcción** situada al carrer Av. Prínceps d'Espanya, 5 Es Figueras. Sa Cabaneta. Al B.O.C.A.I.B. de dia 31.XII.93, a la pàg. 11089, el Cap de la Unitat de Recaptació Executiva de la Tresoreria General de la S.S. de Balears, Antonio Saura Rodríguez, fa saber que el deute pendent de Vidal puja a 457.317 ptes. La nota diu que si aquests doblers no són pagats en 24 hores, es procedirà a l'embargament de béns. El senador del PP i home de màxima confiança de Gabriel Cañellas és famós arreu de tot Mallorca perquè quan era batle de Marratxí va ésser condemnat pels tribunals per un delictes de prevaricació i perquè durant el seu mandat es va fer la requalificació de terrenys per construir la gran superfície estrangera **Alcampo**.

Enquesta

Que opinau de l'arribada del Corte Inglés i d'Al Campo?

Guillem Ferriol (Uniformes Islas). Malament per al comerç mallorquí i per a tot Mallorca, ja que aquesta gent s'enduen els doblers a fora. El PP no ens estima gens. Jo els vaig votar, però no ho faré mai més. Votaré partits nacionals mallorquins com el PSM o com UM, que ara fa una campanya a favor dels productes mallorquins.

Emili Moreno (Cobrelec). Massa superfícies per tan poc terreny. Hem de mirar de terra per endins i votar partits nacionals mallorquins que ens defensin. Aquesta gent del PP i del PSOE no mira per nosaltres.

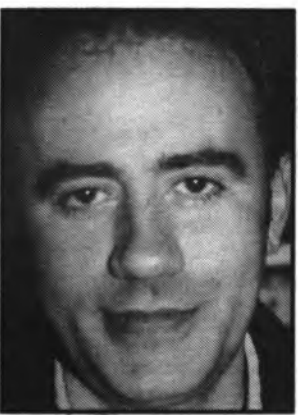
Magdalena Capó (Confeccions). Els petits ens hem d'especialitzar i servir la nostra barriada. Aquesta gent que comanda, amb això del Corte Inglés s'han equivocat. Hem de votar partits mallorquins perquè nosaltres som mallorquins.

Catalina Liras (La Confiança). Malament. El Govern Balear va contra els mallorquins. Hem de votar partits mallorquins que defensaran la nostra terra.

Margalida Roca (Teixits). Ens enfonsarà a tots. El PP passa molt dels comerciants. Jo no els he votat mai. Sempre vot el PSM.

Josep M. Moragues (Botiguer). Els mallorquins estam venuts i ben barats. Aquesta gent del PP no ens estima gens. Són unes teresetes dels hotelers amb duros.

Margalida Escanelles (Magestic). Destrossen el comerç tradicional mallorquí i s'enduen els doblers de Mallorca a fora. Aquesta gent del PP que comanda va contra nosaltres. Tant de bo guanyàs un partit mallorquí que defensàs *lo nostro*. Jo votaré Unió Mallorquina.

Un exemplar d'aquest periòdic serà regalat a totes les famílies que confronten amb el carrer de Manacor de la Ciutat de Mallorca. Si vos ha agradat, telefonau al 26 50 05 i el vos enviarem cada 15 dies.

**ÉS MOLT
SENSILL!
Telefonau al
26 50 05 i vos
enviarem L'ESTEL
cada 15 dies**

Xafarderies

• Fa dos-cents anys els francesos varen tallar el cap al darrer representant de la nissaga borbona al trono de França. Avui, a pocs anys del segle XXI, tot un poble, el català, s'ha baixat els calçons davant un altre borbó —almenys davant la Casa Reial—. El president Pujol i Televisió de Catalunya han demanat disculpes en nom del poble català per un programa de televisió en el qual es parlava de la monarquia —més malament que bé, però per això existeix un dret que es diu **llibertat d'expressió**, contemplat a la mateixa Constitució espanyola—; fins i tot el mateix conductor del programa, en Miquel Calzada, ha hagut de demanar disculpes —quin remei!—. No direm res més sobre aquesta qüestió, que cadascú pensi el que vulgui, però és trist i mal de veure com la monarquia s'ha convertit en un tema intocable, un tabú. I no direm res més perquè els borbons, ara i aquí, tenen les de guanyar... però temps al temps.

• I llavors diuen que hi ha persecució del castellà!! A on?, quan?, com? L'única llengua perseguida ahir i avui és el català. I si no, que ho demanin al **degà del Col·legi d'Advocats**, que va prohibir unes classes en català amb l'excusa que hi havia un alumne que no l'entenia. I què hi fa aquí si no ens entén? Que n'apregui o que se'n vagi a una altra banda on ho entengui tot; però aquí, a Mallorca, aquest alumne —i el degà— no hi tenen cap feina. Això són provocacions i no la Llei de Normalització Lingüística!

• Na **Maria-Lluïssa Iglesias** fou bibliotecària a la biblioteca del Pont d'Inca fins fa poc temps. Ens va expressar la seva estranyesa pel fet que el CIM hagi cancel·lat les subscripcions amb totes les revistes de la Premsa Forana. Al Pont d'Inca hi ha gent de molts pobles de Mallorca i molts anaven a la biblioteca justament per llegir la revista del seu poble, ens comentà na Maria-Lluïssa.

• Dilluns passat anàrem a la tertúlia que en **Pere Gil** organitza al molí de cas Coquer de Santa Catalina. El sopar, molt bé: dues llesques de pa amb tomàtiga de ramellet, oli verjo de Sóller, olives, també de Sóller, cuixot per acompanyar-lo i vi... no es pot demanar més per 500 ptes. La tertúlia, d'allò més bé mentre parlàvem de les batalletes del servei militar de fa una quarantena d'anys. Quan es va encendre, però, fou quan en **Pedro Prieto**, de l'*Última Hora*, va demanar per què quan parlàvem dels espanyols, encara que com ell fes quaranta anys que vivien i fan feina aquí, els dèiem forasters. Aquí la cosa es va encendre perquè un contertuli va recordar que el 80% dels judicis que se celebren a Mallorca són contra forasters, un altre va puntualitzar que un home amb estudis que fa de periodista, si en quaranta anys no ha après a xerrar en mallorquí és perquè és un colonialista o un subnormal, un altre va recordar la campanya que contra la nostra llengua es fa contínuament des de Castella... És que a qualsevol tertúlia que hi hagi mallorquins i forasters, quan es parla de la llengua, els ànims s'encenen. Els forasters, avesats a dominar-nos, no poden pair que no els facem cas i volen que parlem tots en castellà quan ens adonem de la seva presència. També es troben estranys a una tertúlia on tothom parla català i ells rompen el ritme amb una llengua estranya. Els sap greu esser forasters, però no fan res per integrar-se i xerrar com nosaltres.

• Tanmateix, els forasters i els mallorquins no solem anar als mateixos llocs. Als pobles i a les ciutats de Mallorca, hi ha cafès i bars on els clients són majoritàriament forasters i altres que són plens de mallorquins. L'altre dia, al **mercat dels diumenges de Felanitx**, ho vaig constatar: hi havia grups de joves que parlaven espanyol i n'hi havia que parlaven català. La gent es tria i cadascú se'n va amb els seus, amb els que és troba més a plaer. I bé que fan.

• Idò ja ho sabeu tots aquells a qui agradi la tertúlia: els dilluns a les nou del vespre al **molí de cas Coquer** del carrer Indústria de Santa Catalina. Hi ha bon ambient, amistat, menjar mallorquí i tot baix la batuta del cònsol de Sóller a Ciutat, que és en Pere Gil.

• Dissabte, dia 15 de gener d'enguany, a la seva columna habitual, el **puput de cresta molla** feia una advertència que, si no fos perquè aquest senyor no té gaire poder, faria posar els pèls de punta. L'article en qüestió es deia "¡Informaticémonos!" i textualment acabava així: "estoy introduciendo en la base de datos un censo de catalanistas en función de cartas al director, artículos, libros o declaraciones públicas". Abans, per curar-se en salut, n'Alemanys diu que això és "divertit". Però ell mateix, en aquest mateix article, diu que hi ha coses que "asustan" referint-se precisament a la informatització de dades: "La informatización de algunos ficheros referidos a personas [...] es tremenda y muy peligrosa".

Arribarà aquest fitxer a mans dels grups violents d'ultradreta?; la llista de catalanistes, ¿és una "llista negra" a l'estil de les que s'elaboraren durant la guerra del 1936-39 i arran del cop d'estat d'en Tejero?

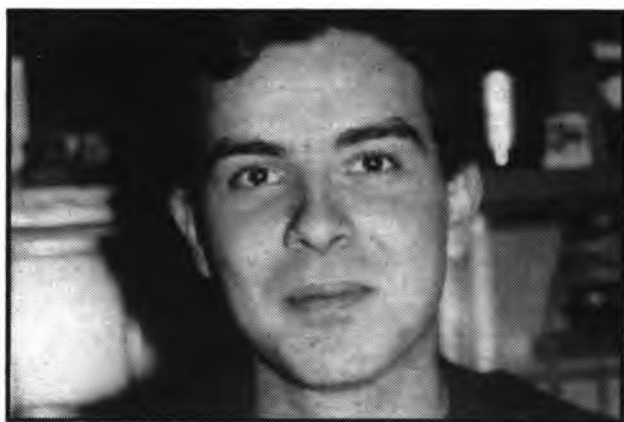
No és la primera vegada que aquest botifarronet fa amenaces públiques contra els que ell anomena "catalanistas". Esperem que no haguem de plànyer cap desgràcia causada per les seves paraules.

Son els Palmers, pare i fill, que regenten el Bar Apolo a Son Gotleu. Serveixen copes, entrepans i delicadeses en un ambient ben mallorquí dins una barriada on els mallorquins estan en minoria.

En Tomeu Moreno és l'amo de la Cafeteria Milwaukee del carrer Ricard Ortega de Ciutat. Aquest bar és la seu de la Penya Motorista Mallorca. Organitza carreres, excursions i dinars. Quan es reuneixen, són uns quatre-cents motoristes, cosa gens rara perquè a la barriada hi ha quasi totes les botigues de motos de Ciutat.

Em Jaume-Maria Sánchez és l'amo del restaurant Caldentey de la Soledat. Serveix tapes variades, conill amb ceba, porcella rostida, xot rostit i caragols cuinats. Fa menús a 600 ptes.

Joan Ignacio Santiago és l'amo del Bar Paco's de la barriada del Polígon. A més de servir copes, serveix menús casolans a 650 ptes.

Ja rebeu
L'ESTEL de Mallorca
És molt fàcil!
Telefonau al 26 50 05 i us
l'enviarem cada 15 dies

Fins un 25% de descompte amb la presentació d'aquest anunci
ÒPTICA SBERT
SANT MIQUEL, 83 (CantonadaAVINGudes)
Graduam i adaptam lentilles
Per la compra d'unes lentilles li regalarem un altre parell d'iguals.
Ulleres de sol i graduades
Tlf.: 72 14 25

L'ESTEL de Mallorca. El diari dels mallorquins. Editor i director: Mateu Joan i Florit. Col·laboradors: Jaume Sastré, Joan Estades de Montcaire, Climent Garau, Tomeu Martí, Miquel López Crespí, Miquel Julià, Joan Quetglas, Guillem Crespí, Jordi Caldentey, Pere Gil. Depòsit legal: PM 473-80. Impresió: Hora Nova, S.A. Publicitat i subscripcions: Camí de les Pedreres, 30. Apartat de Correus 124. 07600 s'Arenal. Telèfon: 26 50 05. Fax 75 35 18

Comunicat de l'A.VV. del Camp Rodó

ASSOCIACIÓ DE VEINATS DEL CAMP RODÓ
Carrer Ramon Muntaner, 52, baixos
07010 Palma - Tel.: 752523 - RME: 00018/91

Camp Rodó, 17 de gener de 1994.

Sr. President:

Com deveu saber, l'Associació de Veïnats del Camp Rodó, sumant-se a la campanya que vau promoure el passat mes de desembre, encaminada a recaptar recursos econòmics que evitassin el reingrés a la presó del veïnat d'aquesta barriada nostra, Sr. Vicente Ortiz Blanes, va prendre l'acord de fer-hi una aportació considerable.

Dia 15 de desembre de 1993, per tant, abonàvem des de l'entitat bancària nostra (Colonya Caixa d'Estalvis de Pollença, 2056 0007 8 c/c 1 4114000186) al compte corrent núm. 2.402.123-83 de "Sa Nostra" Caixa de Balears 0011 Cotlliure, la quantitat de 100.000.- (CENT MIL) pessetes.

Amb la confiança que voldreu informar adequadament la Junta Directiva que presideix, em permet de demanar-vos que vulgueu accedir, com més aviat millor, a passar-nos les dades següents:

1. ¿Quina era la quantitat total exacta del deute que havia contret el Sr. Vicente Ortiz Blanes, d'acord amb la decisió judicial corresponent?

2. ¿Quina ha estat la quantitat total que s'ha recaptat al dit compte corrent, per aquest concepte?

3. ¿Quins són, detalladament, tots i cadascun dels perceptors que han rebut realment les quantitats que hi havia fixat el Sr. Jutge?

4. ¿Roman encara obert el dit compte, o ja n'ha estat anul·lada l'obertura?

5. ¿Com pensau informar tota la gent que hi ha col·laborat expressament, sobre la destinació efectiva de totes les quantitats que hi han estat ingressades?

6. I, finalment, ¿com explicau la notícia feta pública als mitjans de comunicació locals, segons la qual una bona quantitat de doblers ingressats en aquest compte corrent no han estat destinats al pagament de les quantitats fixades per la Justícia?

Atès que heu volgut fer molt pública la vostra acció encaminada a ajudar el veïnat del nostre barri, Sr. Vicente Ortiz Blanes, i que lamentablement no hi hem pogut veure reflectida adequadament la labor exercida pel misser Sr. Antoni Salvà, qui en tot moment havia rebut el suport de la nostra Associació de Veïnats del Camp Rodó, vos demanam que també vulgueu fer ben públics els resultats de la recaptació econòmica i com han estat repartits els doblers obtinguts.

Creim que, si ho feis així, vos haureu guanyat la credibilitat dels qui hi vàrem col·laborar i dels qui n'han seguit el procés; en cas contrari, semblaríeu de dubtes el vostre camp d'actuació, cosa que no crec que sigui beneficiosa per a la ciutadania de Palma. Cecili Buele i Ramis, president A.VV. Camp Rodó

L'esperit republicà

L'oligarquia i el PSOE'94 (II)

Joan Quetgles Professor de Filosofia d'IB

En aquests darrers temps, els oligarques espanyols, els banquers en especial, han aconseguit uns beneficis enormes. Els nou-vinguts del Psoe també han participat d'aquesta edat d'or. Ells, els jerarques del Psoe, ho expressen més o menys com en Juan Guerra el qual deia que a veure si només tenen dret a guanyar diners els rics, i que fer-se ric un pobre no era cap delictes. Certament, "enriquecerse" és l'expressió que fan anar els oligarques d'antic i de nou encuny. És una cosa que saben practicar, de vegades, aquesta de fer-se més rics del que ja són, els oligarques. A la història d'Espanya —de l'Estat espanyol—, és una pràctica continuada de l'oligarquia el fet de practicar l'espoli contra les altres classes i, sobretot, contra les poblacions i minories indefenses; amb vesània, el genocidi contra les poblacions i les nacions d'Amèrica. Dins l'època moderna, una de les més assonades fou la que feren els oligarques "liberals" amb la promulgació de la llei de Mendizábal; fou una de les auto-acumulacions de terres més gran mai vista. Era de veure la disposició "natural" d'aquells latifundistes a comprar les terres "desamortitzades" a preu de ròssec.

Actualment, moltes vegades, no és bo de fer destriar si un hom és un burgès capitalista o si és un oligarca. Per altre costat, pens que no és casual que els partits polítics espanyols —i, per suposat, el Psoe— s'han esforçat per amagar la línia que separa una classe moderna burgesa d'una classe oligàrquica hereva de l'aristocràcia més rànica.

Aquest ocultament és un pecat intel·lectual i polític dels savis hispans. S'omplien la boca de Marx, al mateix temps que el negaven a l'hora de fer teoria. Les prediccions de Marx varen resultar errònies. I les construccions socials i polítiques fetes en nom seu —els règims comunistes— varen resultar catastròfiques; però la crítica de Marx al sistema capitalista no és tant sols vàlida, sinó que el mètode d'anàlisi de Marx s'ha fet universal entre els estudiosos dels processos històrics, socials i polítics. I és en Marx, precisament, un dels pensadors que més clarament han reconegut el paper revolucionari de la burgesia moderna capitalista; i revolució en el sentit econòmic i social, en el sentit d'esser una màquina de la història.

Ens cal distingir molt bé qui són els burgesos moderns i qui els oligarques encara que es disfressin de moderns. Aquests oligarques espanyols no són capitans d'indústria, no són creadors d'empreses, no són innovadors, sinó socialment i econòmicament reaccionaris. Tot seguint un costum que els és propi, els oligarques fan ús del control dels mecanismes de l'Estat a favor dels seus interessos socials i econòmics.

Els oligarques miren d'augmentar les seves propietats, les seves riqueses, però no creen riquesa, no són cap motor econòmic, sinó, més aviat, una plaga de llagosta que tot s'ho menja. Els burgesos catalans, com a classe moderna que són, fan la funció que varen fer les burgesies de l'Europa del Nord.

Estem en condicions d'entendre per què la nació dominant és més poc desenvolupada i és més pobre que les nacions dominades, Catalunya i Euskadi. En aquests darrers quaranta anys, l'oligarquia no ha sabut desenvolupar les seves àrees nacionals, ha estat incapaç de crear una indústria nacional autòctona, i ha conduït a l'estancament o a la mediocritat els diversos sectors de la producció. No deixa de sorprendre el silenci, quan no l'amagament, que fan els mitjans de comunicació sobre el procés de recessió econòmica quasi secular dels principals solars de la hispanitat. Aquests solars són les dues mesetes, o sigui, Castella-Lleó i Castella-la Manxa, Extremadura i Andalusia. Madrid és un cas que s'ha d'estudiar dins una altra dialèctica. La recessió en aquestes àrees és

llarga, profunda i silenciosa. Fins i tot enllaça amb allò que deien els ideòlegs de l'oligarquia quan parlaven, molt sovint, de "las causas de la decadencia de España", com feia, per exemple, en José Ortega y Gasset, el filòsof de Madrid. Però allò que mai no va dir Don José és que són ells mateixos, els oligarques, la principal causa de la decadència. L'activitat de la burgesia crea riquesa i creixement econòmic (deixem de citar ara les contradiccions que provoca); els oligarques, no. Els oligarques especulen, fan monopolis, es construeixen búnkers econòmics i polítics, fan "braguetas", dilapiden, fan contubernis, i, sobretot, mantenen en decadència les àrees que administren.

Aquesta recessió econòmica inacabable de l'Espanya profunda es tradueix en desertització demogràfica; és a dir, que moltes zones malmeses socialment i econòmicament han sofert un moviment emigratori continuat formant-se àrees desèrtiques, quasi totalment despoblades. Malmeses socialment eren aquelles poblacions de jornaleros agrícoles que estaven —estan— en una situació real pròxima a la dels serfs de la gleba. La gleba era —és— en aquests casos el gran latifundi; a vegades, la finca és tan gran que conté uns quants llogarets al seu si. L'oligarquia —i, per tant, també el Psoe— ha fet moltes provatures i ha fet grans inversions amb la intenció d'aturar la despoblació i aconseguir el creixement econòmic. Però ha fracassat en el propòsit.

Les dades de població dels darrers quaranta anys quantifiquen la magnitud de la tragèdia. Totes les regions han sofert una sagnia constant de població. Les àrees més desertitzades són les dues Castelles i Extremadura. Castella-Lleó ha passat de 2.955.000 habitants al 1959 a 2.537.000 a l'any 1991. Castella-la Manxa, pel mateix període, ha passat de 2.022.000 a 1.638.000. Extremadura, de 1.431.000 a 1.050.000. Andalusia, malgrat l'emigració, encara ha aconseguit un considerable augment de la població; si les dades no han estat inflades, ha passat dels 5.939.000 habitants de l'any 1959 als 6.859.000 de 1991.

Des del moment que la cúpula del Psoe —i els amics— va decidir la via de convertir-se en nous oligarques, el Psoe va esdevenir un instrument en funció dels interessos de l'oligarquia. El Psoe s'ha convertit en el principal obstacle pel naixement d'una burgesia espanyola. El contuberni entre la cúpula del Psoe i l'oligarquia no fa sinó perllongar la decadència de la seva pròpia nació. I, per suposat, provoquen l'ofec del sistema productiu català i basc. Que quedi clar, hi ha unes fortes condicions objectives que fan convergir els interessos polítics de les classes populars de les diverses nacions de l'Estat contra el domini secular de l'oligarquia. Seria molt bo de proclamar les diverses repúbliques independents.

Aquest periòdic està realitzat
amb equips d'informàtica

Canon

Carrer de Jesús 34 baixos

Tlf.: 20 73 62 (5 línees)

Fax 20 40 29

07003 Ciutat de Mallorca

FARMATICA
BOTIGA DE SALUT

Ortopèdia esportiva, calçat anatòmic, puericultura,
nutrició, cosmètica natural, dietètica, higiene,
teràpia natural, apirament, nutrició infantil.
C/. Francesc M. de los Herreros, 6
Tlf.: 46 74 69. Ciutat

Kang, Tzu, el mestre (V)

MIQUEL LÓPEZ I CRESPI

XLIX

El Mestre no volgué aprofundir mai el problema de les reencarnacions, de l'existència o no de diversos déus, de les categories d'àngels que poblaven el cel i l'infern. Assegurava que aquestes discussions no servien per escurçar la guerra o disminuir les càrregues dels camperols. Cap ample debat damunt màgia, encanteris o fets sobrenaturals podrà servir per salvar un infant que mor de fam. Dit això, callava eternes hores mirant vers les muntanyes.

L

Un llenyataire del llogaret de Ta-Hisiang, a la riba del langtsé, aconsellava als seus fills: — Creure que tostamps gaudiràs de bona salut i que la dona romandrà al teu costat malgrat que els impostos del tirà t'arruïnin; confiar en els excessius elogis, les alabances dels amics quan la feina marxa bé; imaginar que el primogènit tindrà cura de tu en envellir i no haver fet un racó per si et deixa abandonat al carrer; vet aquí una forma molt corrent de bogeria.

El Mestre, en sentir tan assenyats consells, ens escometé: aquest home no té res a aprendre en els llibres que sovint estudiem.

LI

Digué el Mestre: — Com poder sobreviure entre els llops? Aquesta és la primera pregunta que hom ha de provar de contestar de seguida que tingui enteniment.

LII

Quan el Mestre veia portar un captiu al cadafal, o ullava un desvalgut demanant almoïna a una cantonada, sempre s'aturava a reflexionar en les rares circumstàncies que li deixaven provisionalment un temps de llibertat. Sabia amb certesa que a tot home honrat li ha d'arribar la seva hora.

LIII

El Mestre explicava a Ien Iuan: — Inútil és que provis de trobar explicació a les abstraccions que narren els incunables bellament dibuixats de palau; inútil que creguis que a la teva rica biblioteca hi roman acumulat la ciència del món. Qui això s'imagini, va ben errat. En l'experiència d'un dels presoners que construeix la Gran Murada hi ha més saber que en tots els manuals dels filòsofs a sou.

LIV

El Mestre detallava els costums de les tribus bàrbares del Nord, el caramull de pobles ignots que no coneixen cap llei ni tampoc saben lletrejar, desxifrar l'escriptura. — Uns homes incultes, sense instrucció —digué un dels deixebles—. — Uns homes incultes en opinió de Iau Ban. Però una gornació que no està obligada a servir tirans. Cap senyor de la guerra o mandarí té força per fer-los esclaus. Frueixen en completa llibertat de la terra i l'aigua, els infigits ramats que pasten per la planura sense haver de donar part per a manteniment de lames ni funcionaris. Una humanitat inculta, en opinió de Iau Ban, però a nosaltres ens hauria fet feliços poder viure Nord enllà.

LV

— Em demaneu estranyats com, en tants d'anys,

no m'he enriquit al costat de l'Emperador. Mai en la vida he lloat servils ni generals. Tampoc he escrit cap poema als nenúfars de les fonts imperials. Ni al casament de l'hereu he fet de bufó recitant versos a les joies que les concubines porten al coll. Com volíeu, doncs, que em fes mereixedor de les deixalles que cauen de la taula dels senyors?

S

LVI

Heu d'estudiar i aprendre sense esperar res a canvi. Qui llegeix llibres per obtenir un dia salari de la cort no assolirà mai la verdadera saviesa. Ho digueren fa molts segles els antics.

LVII

Quan els recaptadors d'impostos expliquin que enguany hi haurà menys càrregues, vol dir que tenen por a la vostra rebel·lió; quan us deixin parlar a la plaça del mercat sense que intervinguin els soldats, vol dir que el seu pànic augmenta sense aturar i per això us concedeixen una mica de llibertat. No us feu mai il·lusions amb les obligades concessions dels senyors. En veure-se de veritat en perill treuen els mercenaris de les casernes. Sempre ho han fet i sempre ho faran.

LVIII

Hi ha hagut èpoques en què els servils, a sou de l'Emperador, han explicat que el benestar és general: confonen els seus palaus amb les cabanes del pagès, els seus llits de plomes amb la dura llitera de l'esclau.

LIX

Advertí el Mestre: — Molts de vosaltres em demaneu per l'actitud de Txou Ding. Dieu, i amb raó, que Txou Ding és savi, però mai ha criticat les constants expedicions de rapinya que organitzen els mandarins. Txou Ding viu a palau, és hereu d'un general. Com podria criticar la guerra, que és el fonament del seu benestar?

LX

En llur terrible follia, senyors de la guerra, reietons, han arrasat poblats i nacions, exterminat ciutats senceres en una inútil provatura de finir amb les rebel·lions. Bastava que d'aquell poble se'n salvés una persona perquè de seguida la protesta comencés de nou.

LXI

Ningú nega les seves qualitats —precisà el Mestre—. Sap escriure tractats de filosofia, curiosos receptaris, meravellosos anuaris i bestiaris que entretenen a Reis i eunucs de cort; les princeses saben de memòria els versos i poemes d'amor que redacta envoltat de servents; a les escoles i universitats, la prole de mercenaris i generals estudien els seus llibres i manuals militars; els lames li dediquen multitud de pregàries i les autoritats de la ciutat li fan homenatges, pensen edificar-li un monument. Algú s'estranya del motiu del nostre menyspreu?

LXII

La majoria de vosaltres ben aviàt us deixareu seduir pels senyors de la guerra. Un voldrà ser oficial, l'altre recaptador d'impostos. El més descregut acabarà ajupit sota els déus de guix als temples. Qualcun s'aprofitarà dels meus coneixements per aixafar encara més els esclaus; algun altre voldrà fer de botxí atret pel salari, l'honor de netejar els estables dels generals. La vostra rebel·lió juvenil haurà durat el temps exacte d'un alè.

LXIII

L'autòcrata que extermina una comarca i no deixa

cap home, dona o infant vius, comet una gran equivocació. Si mata els seus habitants, qui plantarà l'arròs que l'ha d'alimentar? El terror —com afermen els filòsofs de palau— no s'obté amb l'execució massiva de la població. Basta portar al cadafal els instigadors principals de la revolta. L'escarment por durar fins i tot una generació.

LXIV

Els rebels són molts. Pel seu nombre, ja hauria d'haver finit fa segles la injustícia en el món. Però un té son i no arriba d'hora a la reunió. L'altra ha de donar recapte als porcs. La majoria tenen hipotecada la collita. No saben com sortir de deutes. La gent ha d'adobar les goteres de casa seva i no es pot preocupar de la inundació. Per això frueix de tanta pau i tranquil·litat l'Emperador.

En veu alta

Disculpes

Tomeu Martí i Florit

Em vull disculpar públicament davant la casa reial espanyola pel programa Persones Humanes emès el dia 20 de gener de 1994 i presentat i conduït pel popular Mikimoto. Que què hi tenc a veure jo amb el programa? Res, absolutament res, com en Jordi Pujol. No sé si va esser la seva tradicional inclinació al vassallatge incondicional a qualsevol membre de la família borbona —de qui déu ens guardi molts anys— o la seva passió indissimulada per la genuflexió més acrítica quan hi ha borbons —de qui déu ens guardi molts anys— pel mig, o potser va esser el subconscient, o...

La qüestió és que alguna d'aquestes coses el van trair, al molt honorable Pujol quan amb la frissor habitual (quan es tracta de demanar perdó i doblegar-se davant l'amo) va demanar públicament, repetides vegades, disculpes a la casa reial per si se sentien ofesos pel contingut de l'esmentat programa. Pujol no hi tenia res a pelar en un programa de TV3, televisió pública catalana, finançada amb els doblers dels catalans i que políticament depèn del parlament. Insistesc: Jordi Pujol, legalment (és a dir en teoria, potser aquest és el problema), no hi pinta res a TV3; en tot cas els responsables polítics de l'ens caldria cercar-los entre els diputats de la comissió corresponent o en la presidència del parlament.

De totes maneres, i com que Pujol ho va fer, repetesc les meves excuses davant la casa reial espanyola i no tan sols pel contingut del programa en qüestió, sinó també per pensar que la monarquia en general és un muntatge obsolet, injust i inútil i l'espanyola en concret és la representació de l'opressió de part de la nació catalana. I posats a disculpar-me, també deman perdó per esser mallorquí, per parlar en català encara. Present les meves més humils disculpes per haver nascut en aquesta terra i molestar amb la meua presència els il·lustres visitants que cada estiu vénen a fer la seva feina a Marivent. I ja que hi som, deman disculpes per aquest article i per demanar-vos disculpes.

P.D.: L'autor d'aquest article assumeix explícitament qualsevol responsabilitat derivada de les opinions emeses.

EMPRESARIS!

Si us anunciau a L'ESTEL la vostra empresa guanyarà doblers!

Parlem clar i llampant

Per Joan Antoni Estades de Montcaire i Bisbal
N'HI HA QUE ENS VOLEN
FER COMBREGAR AMB
RODES DE MOLÍ

El que fou conegut jugador de futbol de l'Europa dels anys 50 i 60 Ferenk Puskas ara se'ns ha destapat com un «gran patriota espanyol» i «gran defensor de la lengua española».

Trobant-se un dia a Alemanya volgué donar testimoni dels seus sentiments espanyolistes amb aquesta «brillant» afirmació: «Hablo español porque soy español; és el idioma en que mejor se expresarme».

Per aquells que no ho saben Ferenk Puskas nasqué a Hongria i, del país magiar, és la seva família; quan l'any 1.956 s'instal·là a la capital de l'imperi del Rio Manzanares —fugint del comunisme soviètic— ja era un home ben granat.

Cadascu és ben lliure de mudar de nacionalitat si li vé de gust. Jo, per part meua, sempre he admirat els catalans com Pau Casals o els espanyols com Rafael Alberti que exiliats de la seva terra nadiua durant el franquisme, es mantingueren sempre fidels i orgullosos d'ésser el que eren: catalans o espanyols. Ara que un hongerés nacionalitzat espanyol per circumstàncies polítiques gràcies a Déu fora de joc pretengui fer-me creure que xerra millor el castellà que no pas la seva llengua ni m'ho crec i manco ho admira.

CONTINUA EL DELIRIUM TREMENS D'A.B.C.

De cada dia estic més convençut que el diari A.B.C. (de Madrid) necessita que un psiquiatre visiti els seus redactors i col·laboradors. El delirium tremens d'aquesta genteta ha arribat al punt de fer-los publicar, dia 4 de febrer, aquesta mentidota: «Al parecer la Generalidad de Cataluña no se conforma sólo con censurar las clases de castellano en la Comunidad catalana sino que además pretende colonizar terrenos anexos como es caso de las comarcas orientales aragonesas».

Ah tu-tups més que tu-tups que no sabeu que aquestes «comarcas orientales aragonesas» a les que us referiu sempre han parlat català.

Els Països catalans tomaren a vida plena i això és i serà «sempre», de Salses a Guardamar i de Fraga a Maó tant si vos agrada com si no vos agrada.

Sobre el català al Col·legi d'Advocats

Senyor director:

El català a Mallorca no gaudeix d'una situació privilegiada, ni tan sols rep el mateix tractament que l'espanyol.

Volem recordar el cas publicat al DM del proppassat 26 de gener, que fa referència a en Lluís Segura i Ginard, ex-professor de l'Escola de Pràctica Jurídica, que ha hagut de renunciar a la seva tasca docent per poder exercir el dret a fer les seves classes en llengua catalana. Aquest fet demostra que el català no rep a Mallorca el mateix tracte que l'espanyol. Si fos així, el cas a la inversa també s'hauria de produir, però fins ara cap professor no s'ha vist obligat a deixar la seva feina per negar-se a impartir les seves classes en castellà. Què passaria si un alumne demanàs al seu professor que explicàs en català i el professor s'hi negàs?

Al marge d'això, allò més interessant és comentar l'actitud del degà del Col·legi d'Advocats, responsable directe —encara que ell sostingui el contrari— de la dimissió de l'esmentat professor. El raonament del senyor degà ha estat el següent: reconeix el dret del professor a parlar en català, però li denega davant la protesta d'una alumna. La situació no deixa d'ésser paradoxal, i és semblant a aquesta: la de l'empresari que reconeix el dret del seu treballador a fer vaga, però que l'acomia quan aquest la secunda. És tan il·legítim acomiadar un treballador per haver exercit el dret a la vaga, com il·legítim és provocar la dimissió d'un professor per voler exercir el seu dret a explicar en llengua catalana.

La decisió del degà no parteix de la voluntat de fer complir la llei, perquè no n'hi ha cap que faci prevaler el dret de l'alumne per damunt del dret del professor. Aquesta decisió, en primer lloc, demostra el sentiment d'autoodi o d'inferioritat lingüística que pateixen la majoria dels mallorquins —el degà inclòs—; i en segon lloc, contradiu els seus afanys legalistes ja que infringeix la llei que atorga el dret de parlar en català a tots aquells que ho vulguin fer, dins les comunitats autònomes de parla catalana.

Davant fets com aquest és inútil cap apel·lació a la bona voluntat, i en aquest sentit entenem les simbòliques declaracions de n'Aina Moll, que ben intencionades pretenen quelcom de tan impossible com fer que un cec recuperi la vista. Falta un marc legal més ample que eviti situacions com aquesta. Això només es pot aconseguir posant, si més no, al mateix nivell les dues llengües actualment oficials a Mallorca: si estam obligats a conèixer la llengua espanyola, també hauria d'ésser obligatori conèixer la llengua catalana.

Volem adreçar aquesta carta a tots aquells professor que cada any, a principi de curs, es plantegen d'exercir el seu dret a fer les classes en català, però que per por, o per indefensió davant la llei, hi renuncien.

I per acabar, aquesta carta vol ésser una mostra de solidaritat amb en Lluís Segura i Ginard, que s'ha vist obligat a prendre una decisió heroica i coherent. Un grup de professors afectats, M.C. i M.G.

Cartes al director

En totes les llengües, manco en la nostra

Sr. director:

Com a activitat extraescolar de l'assignatura «Historia de la literatura catalana», divendres dia 17 de desembre, els cursos 3E i 3F de l'Institut Casenoves d'Inca, vam fer una sortida cultural per visitar la Palma medieval dels segles XIIè i XVè, la Palma de Jaume I, de Ramon Lull, d'Anselm Turmeda, de Guillem de Sagrera..., entre d'altres edificis i indrets que vam visitar hi ha els següents: la Seu, sa Llotja, l'Església de Santa Margalida, el Consolat de Mar, les murades, l'arc de la drassana musulmana, la plaça del mercat, església de Sant Francesc....

La nostra indignació es va produir, però, quan vam voler visitar el Palau de l'Almudaina, l'antic Alcàsser del Valí musulmà després convertit per

Jaume II en el palau dels reis de Mallorca. Un cop haver preparat dins l'aula els principals trets de cada edifici, ens varem trobar amb la desagradable sorpresa que els responsables del palau de l'Almudaina ens van negar les explicacions en mallorquí. Pensam que aquest fet és especialment irritant per dos motius.

Primer perquè demostra que Mallorca és una colònia i que els mallorquins dins ca nostra som víctimes de la discriminació lingüística, social, cultural, etc.

I segon, perquè el responsable del palau de l'Almudaina, depenent de «Patrimoni Nacional», va tenir la barra de dir-nos que tenien ordres de fer-ho en espanyol, anglès, italià, francès i alemany, però que no estava permès fer-ho en català o mallorquí.

Volem acabar aquest escrit descarregant de responsabilitats els guies mallorquins del Museu que en tot moment es van mostrar disposats amablement a fer-nos les explicacions en català. El Delegat de «Patrimoni Nacional» culpable d'aquesta injustícia contra la nostra llengua va ésser Antonio Serrano, davant l'actitud del qual van decidir no fer la visita i partir.

Segueixen 69 firmes

Llubí:res-Sa Pobla: canon

Senyor director m'agradaria publicar aquestes reflexions entorn a un tema que ha estat, que és i que serà polèmic per la nostra contrada: l'aigua de sa Marineta.

Per endavant, vull dir que som llubiner, som mallorquí i vull ser solidari amb tots, repetesc, tots, els conciutadans de l'illa.

Amb el tema de l'aigua de sa Marineta s'ha arribat a situacions totalment surrealistes. Els llubiners continuen essent els dolents de la pel·lícula. Ens diuen que l'aigua no és nostra perquè es de tots. Correcte! Ens diuen que l'aigua és un bé públic i un recurs escàs i que convé no jugar-hi. Correcte!...

I jo em deman: les diferents administracions es creuen el que prediquen? Pareix que no.

Resulta que l'aigua de l'aqüífer de sa Marineta no és de ningú, no és propietat privada, que els pous particulars si arriba el cas es poden expropiar per necessitats humanes urgents.

I davant tot això jo vull demanar al conseller d'Obres Públiques o al mateix president de Govern balear: si tot el que hem dit és cert, per què es permet a l'Ajuntament de sa Pobla que imposi un canon sobre l'aigua a un particular que aporta aigua a Alcúdia o es Murterar?

Pel que sabem l'aqüífer de sa Pobla és el mateix que el de Llubí-Muro i que malanomenam sa Marineta.

Jo, com a llubiner vull saber per què el batle de sa Pobla pot cobrar un duro per metre cúbic d'aigua —a partir dels 500.000 m.³— i el poble de Llubí no pot rebre ni un duro, ni una compensació per l'extracció que es farà (?) d'uns pous situats dins el nostre terme. És que avui encara no som tots iguals? Els dolents som els llubiners, els insolidaris som els llubiners, els macolins dins les sabates som els llubiners... Però mentre l'Ajuntament de sa Pobla podrà tenir uns ingressos per l'explotació de l'aigua de sa Marineta que en fa un particular, el poble de Llubí per dolent! Està castigat!

Per favor senyors Canyelles, Reus o Font un poc de serietat!

Els llubiners som solidaris però no beneïts!

Atentament.

Toni Ceramet, fill.

Roba d'home i de dona

JANER

C/. Francesc M. de los
Herreros, 33
(Devora la Plaça de Pere
Garau)

Tlf.: 27 33 94. Ciutat de Palma

**TENNIS
SON RIGO**

Tennis
Futbol-sala
Håndbol
Petanca
Cir. Footing

Squash
Volei
Mini golf
Tennis Taula
Gimnàs

Final Avda. Son Rigo - Tel. 74 33 66
Sometimes - Palma de Mallorca

SERVICIO OFICIAL

OPEL

SERVIAUTO ARENAL S.A.

Carretera Militar, 185 - LAS CADENAS
07600 EL ARENAL - PALMA (BALEARES)

Tel. 26 81 11
Fax 74 32 77

Carretera Militar, 185 Ses Cadenes
07600 S'ARENAL DE MALLORCA

Maria Antònia Munar, presidenta d'UM, i Antoni Pascual, secretari general del partit en el decurs de la presentació de la campanya «Tria-los mallorquins», impulsada pels nacionalistes per tal de promoure el consum de productes mallorquins.

Entrevista a Maria Antònia Munar

«Tria-los mallorquins»

En els darrers mesos Unió Mallorquina ha posat de relleu una capacitat extraordinària de projecció i extensió al llarg de la geografia mallorquina. Això s'ha traduït en una sèrie de propostes constructives i positives que el partit ha presentat a les diverses instàncies governamentals. Maria Antònia Munar, presidenta d'UM, es manifesta ara sobre qüestions de darrera actualitat.

— *Unió Mallorquina ha iniciat una campanya publicitària de promoció del consum de productes i empreses autòctones; quins són els principals objectius d'aquesta campanya?*

L'objectiu bàsic de **Tria-los mallorquins**, campanya que es duu a terme des del passat mes de desembre, és promoure els productes i empreses autòctones de la nostra comunitat autònoma per tal d'estimular-ne la demanda. Per això, Unió Mallorquina vol impulsar una política més agressiva i més competitiva que permeti als sectors productius de la nostra comunitat tenir una capacitat de promoció comercial amb igualtat de condicions que la resta de comunitats autònomes espanyoles i la resta de països comunitaris.

L'anàlisi econòmica de la nostra comunitat autònoma evidencia que el nostre sistema pateix un desequilibri important, producte de la pràctica del monoconreu turístic i l'abandó d'altres empreses productives. Aquest monoconreu ha generat una absoluta indefensió empresarial i, en conseqüència, una destrucció progressiva de l'entramat productiu d'empreses tan nostres com són el calçat, la fusta, la bijuteria o el tèxtil.

Segons el document elaborat per UM, les solucions passen per l'adopció de diferents mesures que van des d'un control optimitzat dels nostres recursos naturals, industrials o comercials fins a un intent d'internacionalització del nostre mercat promovent la

gestió comercial directa, sense intermediaris, de la nostra comunitat.

— *I quin és el missatge que es vol donar als ciutadans de les illes Balears amb aquesta campanya?*

El missatge que es vol donar és molt concret: Unió Mallorquina vol donar suport als productes i empreses de Mallorca perquè formen part de la nostra cultura i de la nostra riquesa econòmica i res han d'envejar de tot el que ve de fora. Cada cop que triam un aliment mallorquí o una empresa mallorquina afavorim la nostra agricultura, la nostra ramaderia, la nostra artesanía, la nostra empresa i, en definitiva, no feim altra cosa que beneficiar la nostra economia.

— *Ja que estam parlant de la nostra economia, m'agradaria que explicàs per què Unió Mallorquina ha presentat un Pla d'Ordenació de l'Oferta Turística alternatiu?*

L'ordenació del nostre motor econòmic més important no es pot limitar a una ordenació urbanística, sinó que també ha d'entrar a fons en tots els problemes que de forma directa afecten el funcionament del turisme. Amb aquesta filosofia, Unió Mallorquina ha preparat un pla alternatiu que recull l'esperit primer del POOT que era el de donar un tractament igualitari a tots els establiments hotelers, fossin turístics o residencials, però que després, i com s'ha pogut comprovar amb l'estudi profund del pla, s'ha exigit molt més als establiments denominats turístics que no als altres, sense retallar les densitats de població, amb la qual cosa serà impossible l'esponjament que preconitza el POOT a no ésser que els ajuntaments modifiquin els seus plantejaments.

Unió Mallorquina ha presentat al Govern Balear un Pla alternatiu al Pla d'Ordenació de l'Oferta Turística elaborat per la conselleria de Turisme que contempla aspectes oblidats al document governamental com són l'estudi de les macroinfraestructures que afecten

tan directament el turisme com els problemes d'aigua, les comunicacions entre zones, la recollida selectiva dels fems o els transports interiors. El document estableix les zones de preferent i urgent reconversió i estableix les dotacions de mitjans econòmics als cinc anys, mentre que el POOT original ha obviat aquestes qüestions. El Pla d'Ordenació de l'Oferta Turística només contempla l'ordenació del futur, i quasi exclusivament l'aspecte urbanístic, que encara que és molt important no és suficient per poder resoldre la problemàtica creada en el passat per un creixement salvatge i desordenat.

— *Dies passats ha tingut una entrevista amb el president de la Generalitat de Catalunya i de Convergència Democràtica de Catalunya, Jordi Pujol, que ha durat més de dues hores. A quins acords concrets han arribat?*

Ambdós coincidírem en la necessitat que els partits nacionalistes ens donem suport, tant als comicis europeus com a les convocatòries de caràcter estatal, per afrontar el fort bipartidisme que caracteritza la situació política actual. Un altre dels punts que vàrem tractar va ésser la conveniència que els partits nacionalistes articulin un front comú per fer-se escoltar a Europa i facilitar als empresaris de les respectives comunitats autònomes l'accés als mercats europeus. L'Assemblea de les Regions d'Europa, de la qual Pujol és president, és un fòrum molt important per a les formacions nacionalistes. En aquest sentit, tant Pujol com jo vàrem coincidir que les eleccions europees no són un objectiu primordial per als partits nacionalistes però sens dubte representen un bon assaig per als comicis municipals i autonòmics. També vaig explicar, al dirigent català, en què consisteix la nova Unió Mallorquina amb la finalitat que quedi ben clar qui som i cap a on anam.

Amb la mateixa finalitat, tinc previst entrevistar-me, en els propers mesos, amb Xabier Arzallus, president del PNB, i Victoriano Rios, president del Parlament Canari i coordinador dels partits nacionalistes canaris.

— *En els darrers mesos Unió Mallorquina ha completat l'elecció dels comitès locals del partit arreu de Mallorca. Podria fer un recompte d'aquests nous comitès locals?*

És ver que darrerament i després de la unificació del centre nacionalista balear, el passat mes de maig, Unió Mallorquina s'ha llançat a un procés intern de ressorgiment i projecció externa. Amb aquest motiu s'han fet nous comitès locals com són els de Andratx, Ariany, Artà, Binissalem, Búger, Costitx, Inca, Lloret, Llubí, Muro, Petra, Porreres, Sant Joan, Santa Eugènia, Selva, Sencelles, ses Salines, Valldemossa... i esperam abans de finalitzar aquest trimestre concloure la totalitat de pobles de Mallorca.

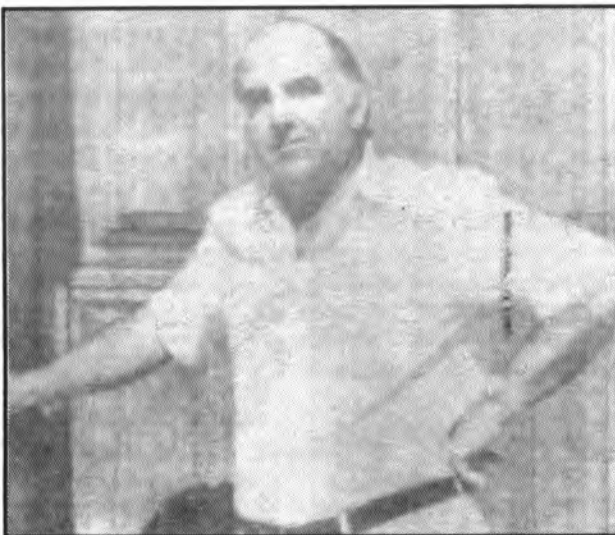

El Grup de les Estacions de Servei CEPSA del Terme de Llucmajor: Estació de Servei s'Arenal, Son Verí s/n s'Arenal, Estació de Servei, Carles V, Llucmajor, Estació de Servei J. Pou, carretera de Palma, Llucmajor. Rifaren entre els seus clients una moto marca JAMAHA. Participaren més de dos mil cinc cents cientes a aquesta rifa. El guanyador fou n'Antoni Noguera, es barber Carreró de Llucmajor. Enhorabona. A la fotografia, la propietària Jerònia Pou, entrega la clau de la moto a n'Antoni Noguera.

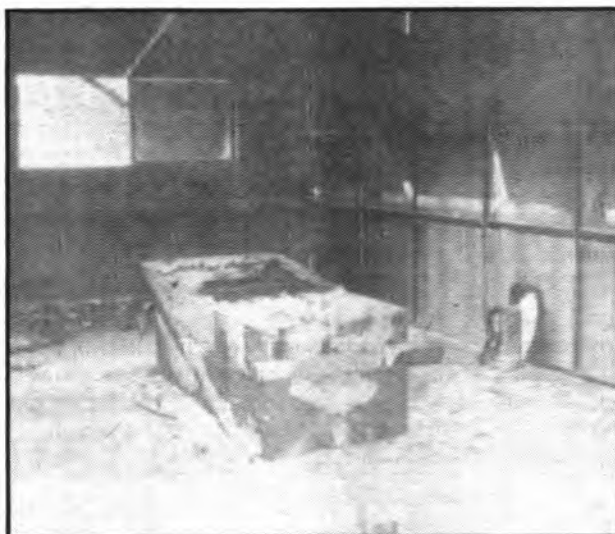
La polèmica de l'aigua

CAÑELLAS SE'N VOL DUR L'AIGUA CONTRA L'OPOSICIÓ DE TOT UN POBLE

(Redacció) Les coses que mal comencen, malament solen acabar. Gabriel Cañellas està encaparrat a endur-se'n l'aigua de Sa Marineta contra l'oposició de tot un poble. Sense cap mena de permís legal atorgat per l'Ajuntament de Llubí, amparat en la prepotència i l'arrogància, les excavadores de l'empresa Melchor Mascaró de Manacor, la mateixa, per cert, que ja va fer el moviment de terres de la sortida d'Alcampo a l'autopista, continuen fent la feina bruta del canyellisme. Un cop més ens trobam davant la política dels fets consumats. Màquines que fan feina nit i dia, dissabtes i diumenges també, tot pensat amb la mala llet d'intentar aturar la capacitat de reacció. Per la Part Forana el desesper barrejat amb fúria, odi, impotència i frustració ha aparegut. Compte però amb els desesperats. Una persona desesperada, un suïcida, un kamikaze, una persona ofuscada i cegada per la ràbia pot ésser un enemic mortal. Basta veure el que aquests dies està passant a França on una multitud de pescadors enfurismats s'han enfrontat a la policia en una batalla campal que ha suposat l'incendi de parlament bretó. Per la Part Forana, de moment ja s'han de comptabilitzar diversos incidents: excavadores amb els vidres romputs, conductors de camions que participen en les obres del transvassament apedregats, una caseta d'obres incendiada, esclafits de còlera popular a la terra dels agermanats, preludis de tempesta forta, etc. Gabriel Cañellas, el lloro vell, el cacic, el maleit cap de tribu que ven Mallorca als estrangers, l'enemic núm 2, això després de Madrid, de la pagesia mallorquina, potser surti amb la seva i foti l'aigua als pobles. En qualsevol cas, Cañellas, però ha errat el càlcul. Es pensava que la Part Forana era una espècie de reserva índia plena de padrinets curts i imbècils a qui es pot comprar fàcilment el vot amb un plat d'arròs brut, i es pot trobar amb la tomba política de la seva carrera. Temps al temps.

Guillem Ramis, batle de Sencelles, ha estat denunciat als tribunals per presumpta falsificació de document públic en benefici dels seus interessos particulars.

Contra el transvassament de Sa Marineta ja s'han realitzat algunes accions desesperades.

AJUNTAMENT
DE SENCELLES
BALEARS

GUILLERMO FERRER RAMIS, Batle-President de l'Ajuntament de Sencelles.

CERTIFICA:

Que dels informes, antecedents i de la documentació que posem en els arxius d'aquest Ajuntament resulta que l'empresa AGUAS TERMINO DE MARRATXI S.A., CIF A07062409, és titular de la Concessió de execució de les obres i de la gestió del servei municipal de subministre d'aigua potable dins sol no urbanitzable, per un termini de cinquanta anys, als Sectors 2, P.1bis, 2, 3, 4, 5, 6 i 7 del Terme Municipal de Sencelles, on hi ha unes mil-docentes parcel·les construïdes i un població de tres mil sis-centes persones.

I perquè així consti, expedisc la present certificació als efectes pertinents a la Casa de la Vila de Sencelles, a desset de febrer de mil nou-cents noranta tres.

ALCALDIA de SENCELLES

EL CERTIFICAT MOTIU DE LA QUERELLA

(Redacció) La Coordinadora en Defensa de les Algües de Sencelles va interposar una querella criminal, que ha estat admesa a tràmit, contra el batle de Sencelles, Guillem Ferrer, per presumpta falsificació de dades en el següent document públic oficial on el batle infla descaradament les xifres de parcel·les construïdes (1.200) i el nombre d'habitants (3.600) quan en realitat les edificacions existents no superen les 300 i tot el municipi té un cens de 1.723 habitants.

81 JOVES DE BINISALEM DENUNCIEI LA GUÀRDIA CIVIL PER MALTRACTES I ABUSOS

(Redacció) Aquestes darreres setmanes han estat molt dolentes pel que fa a la imatge de la Policia espanyola i la Guàrdia Civil. A Pontevedra, dos policies en actiu han estat detinguts pel presumpte assassinat de quatre persones. A Binissalem, 81 joves han signat un manifest on denuncien els maltractes, agressions, coaccions, insults i abusos per part de tres guàrdies civils de la localitat que es van presentar més gats que una sopa en un pub del poble i un cop allà van serpentejar un jove de 17 anys, el van dur a un carreró i el van apallissar. Això no ha estat tot, però. Segons la versió dels joves els guàrdies civils es van dedicar a insultar els qui parlaven en mallorquí. Mal ambient hi ha a la comarca de Binissalem. Si els comandaments de la policia i de la Guàrdia Civil no són capaços de controlar la seva pròpia gent, després passa el que sol passar.

DENUNCIEI EL CONSELLER DE SANITAT PER ENXUFISME

(Redacció) CCOO ha denunciat a l'opinió pública el conseller de sanitat del Govern Balear, Bartolomé Cabrer, per enxufisme. Un portaveu del sindicat va fer públic que una cosina de la dona del conseller, Antonia Galmés González juntament amb Antonia Coll Cañellas cobraven un plus de mig milió anual que no els pertocava. Segons CCOO, aquestes dues persones reben un complement específic com si treballassin a l'hospital Joan March quan en realitat treballen a la conselleria.

iii Vergonya poble!!!

Es Molí Nou
(Vilafranca) Novembre-93

Què és un poble? UN poble és un grup d'habitants d'un país, units per vincles naturals i socials.

Segons hem vist "habitants d'un país units per vincles naturals i socials". Doncs noltros no ho som un poble sensible, som un barri d'una ciutat, on la gent és individual i per això es desenten dels problemes del grup, del poble.

Per això jo dic ¡Vergonya Poble!, perquè no ho som.

¡Vergonya poble! perquè sempre hi ha dos grups.

¡Vergonya poble! perquè ens desentem dels problemes socials.

¡Vergonya poble! perquè no defensam els interessos comuns a tots, com és l'aire que respirem, que el volem net i no contaminat, perquè l'aire el respirem tots i no sols un petit grup.

¡Vergonya poble! perquè no defensam la nostra terra contra l'abocament de residus tòxics, perquè la terra és per tots, com una mare per l'infantó.

¡Vergonya poble! perquè no defensam l'aigua de l'especulació de les empreses.

¡Vergonya poble! perquè ni padrins, ni padrines, ni pares, ni mares que toquen voler tot el millor per a nets i fills, no els defensen davant els problemes que poden venir degut a la incineradora de Son Reus, l'abocament a Son Nuviet o altra part, a la salinització de l'aigua per l'especulació de les empreses. Val a dir que hi ha un petit grup que ho defensa, un aplaudiment per ells.

¡Vergonya poble! perquè els joves, la majoria, deis ser uns "passotes" igual que els nostres governants que també són uns passotes davant els problemes, del Pla de Mallorca, de la contaminació de l'aire i aigua, de l'especulació dels terrenys com Cala Petita i de l'aigua de Sa Marineta i sobretot "passotes" davant les generacions que vendran darrera noltros.

¡Vergonya poble! perquè hi ha gent d'aquest poble que pensa tan poc i fa tan poca cosa que de tan poc que fa deixa que altres pensin i facin per ells, ¡pobrets!

¡Vergonya poble! perquè som un poble amb poc esperit i si no reviscolam aquest poble morirà perquè la persona que té esperit, defensa, lluita, es mou, té iniciatives, ajuda, és solidari... i no deixa que ningú li prengui el que li pertany. Cal ser humils i a vegades prendre l'exemple dels animals, que sovint són més intel·ligents que noltros, ells sempre, sempre, defensen el seu territori.

Jo vos faria una crida, millor dit la faig, ¡desperta! i defensem, lluitem, lluitem per la nostra "mare terra", per el nostre "pare aire" i per la nostra "vida aigua" lluitem, ¡lluitem!, ¡lluitem!! sense defallir.

Tomeu Mut

L'ESTEL amb la petita i mitjana empresa

EL PETIT COMERÇ DÓNA VIDA I SEGURETAT A LA BARRIADA

Tres motius per anar a comprar a la petita i mitjana empresa de la barriada

- 1.- Els beneficis de la petita i mitjana empresa mallorquina es reinverteixen a Mallorca la qual cosa provoca que els doblers corrin de mà en mà i arribin a molta més gent.
- 2.- El petit comerç, la majoria de vegades són empreses de tipus familiar que creen llocs de feina estables.
- 3.- La petita i mitjana empresa ofereix un tracte humà i un servei post-venda que mai no podrà oferir la massificació i la despersonalització de les grans superfícies.
- 4.- Un carrer ple de comerços és una garantia contra la degradació i un fre a la inseguretat ciutadana.

**Mallorquins!
Mallorquines!**

No deixeu de comprar als comerços de la barriada o del vostre poble!

És un suggeriment de L'ESTEL DE MALLORCA
El diari dels mallorquins.

ELS COMERCIANTS DE LA ZONA DE PERE GARAU DENUNCIEN EL MAL ESTAT DEL PÀRKING

(Redacció) Lina Font, la presidenta de l'associació de comerciants de la zona de Pere Garau, ha denunciat el mal estat del pàrking de la plaça, que s'ha convertit en un niu de brutor i en un focus d'inseguretat que contribueix a donar mala imatge a la barriada. Els comerciants han exigit a les autoritats de Cort que acabin d'una vegada les obres pendents de la barriada.

**MALLORQUINS!
MALLORQUINES!**

COMPRAU PRODUCTES DE MALLORCA!

SÓN ELS MILLORS DEL MÓN!

És una suggeriment de L'ESTEL DE MALLORCA
El diari dels mallorquins.

LES GRANS SUPERFÍCIES PROVOQUEN L'EMPOBRIMENT DE MALLORCA

Set motius per no comprar a les grans superfícies

1.- Les grans superfícies practiquen la competència deslleial, ataquen directament l'economia mallorquina en general i provoquen la destrucció de llocs de treball i la baixada de la renda i de la demanda en la comunitat balear.

2.- Un petit comerç crea un lloc de treball per cada 6'5 milions de venda. En canvi les grans superfícies creen un lloc de treball precari amb contracte temporal per cada 28 milions de vendes.

3.- Els beneficis de les grans superfícies no reverteixen a Mallorca sinó que se'n van a fora. La instal·lació de les grans superfícies provocarà una reducció de la demanda equivalent a 12.160 milions de ptes. Això mateix expressat en termes de demanda turística es pot dir que equival a la reducció de l'afluència turística en 200.000 persones a Mallorca.

4.- Segons l'economista Miquel Alenyar, les grans superfícies provocaran:

- * La pèrdua de 2.612 llocs de feina.
- * La desaparició de 1.912 establiments.
- * La pèrdua neta de rendes salarials per ordre de 7.537 milions de ptes.

5.- Les grans superfícies exploten els proveïdors perquè els paguen les mercaderies amb 120 dies de retard. Amb aquest capital acumulat es dediquen a untar les corrioies i a ensabonar amb comissions il·legals polítics corruptes del PP-PSOE, com Fageda, Cañellas o Aguiló, perquè canviïn els plans d'urbanisme segons els seus interessos.

6.- Les grans superfícies tenen un sistema de proveïment, de distribució, de publicitat, etc. centralitzats fora de Mallorca amb la qual cosa marginen i discriminen els productes mallorquins agrícoles, articles de neteja, mobles, sabates, etc.

7.- Les grans superfícies provoquen la desertització comercial de molts carrers i de moltes barriades que primer es veuen inundades de cartells **Se traspassa, Se Lloga, Se Ven, ...** i després es veuen immerses en una espiral de degradació i de delinqüència.

**Mallorquins!
Mallorquines!
Anau vius!**

Comprar a les grans superfícies és un duro per avui i fam per a demà!

MINIMAX SORTEJA UNA MOTO CADA SETMANA PER PROMOCINAR ELS PRODUCTES MALLORQUINS

(Redacció) Des dia 15 de gener fins a dia 31 de març, la cadena d'hipermercats mallorquins MINIMAX està fent una campanya de promoció dels productes mallorquins. Durant aquest període se sortejaran deu motos scuter, una cada dilluns. MINIMAX, com a empresa mallorquina, ha estat capdavantera en la promoció de les empreses autòctones i pretén demostrar que els productes de Mallorca són tan bons, com a mínim, com els que vénen de fora. Per poder participar en aquesta promoció, cada client que compri tres productes mallorquins rebrà una papereta per poder participar al sorteig.

EL CORRUPT E CAÑELLAS PERJUDICA EL COMERÇ MALLORQUI I AFAVOREIX ALCAMPO

Aquest rètol de l'autopista Palma - Inca és un escàndol de jutjat de guàrdia i una prova irrefutable de la conxorxa entre el corrupte Cañellas i la gran superfície Alcampo que es va inaugurar amb la presència de la consellera Catalina Cirer i sense tenir els permisos corresponents. Des de quan la senyalització pública d'una autopista, tant vertical com horitzontal, està per beneficiar una empresa privada?

D'aquí a les eleccions autonòmiques de 1995, L'Estel de Mallorca publicarà cada número aquesta fotografia fins que Cañellas ordeni llevar el rètol de l'autopista.

EL PSOE S'ASSEGURA EL VOT ANDALÚS I AUGMENTA MÉS D'UN 26% EL P.E.R.

(Redacció) El Govern de Madrid del PSOE ha fet públic que per a l'exercici de 1994, el Plan de Empleo Rural (PER) d'Andalusia i d'Extremadura pujarà un 26'3% respecte a l'any passat, augment que suposa 137.447 milions més que se'n van al pou sense fons que és Andalusia - Extremadura. Enguany és any d'eleccions europees i d'eleccions autonòmiques a Andalusia. Això explica l'augment espectacular de la dotació del PER. Per al PSOE i també per al PP Espanya es divideix en dues parts. Una que fa feina i paga impostos (els Països Catalans, per exemple) i una altra que viu esquena drete i del subsidi (Andalusia, Extremadura i Castella).

José Mª González Ortea, el primer a la dreta vora Bartolomé Reus i Juan Fageda.

EL POLÍTIC GONZÁLEZ ORTEA VA COBRAR UN PRESENT DE NADAL DE 2.600.000 PTES.

(Redacció) N'hi d'afortunats que tenen els doblers molts bons de guanyar. Aquest és el cas del polític del PP i alt càrrec de la Conselleria d'Obres Públiques, José Mª González Ortea, que va cobrar un present de Nadal de 2.600.000 ptes. Mentre la resta de funcionaris tenen el sou congelat, mentre les pensions pugen una misèria, mentre es retallen les despeses en medecines, mentre Cañellas diu que no hi ha doblers per pagar un salari social per combatre l'atur, mentre els empresaris estan oiats de pagar impostos, mentre aturats i minusvàlids veuen retallades les prestacions, etc. etc. ells s'ho fan i ells s'ho mengen. Segons va denunciar el secretari d'acció sindical de la CSI-CSIF, Lluís Forteza, el cas de González Ortea no és únic sinó que hi ha més alts càrrecs implicats en aquest complement nadalenc de dubtosa legalitat.

NICOLAU LLANERAS DIU QUE EL PP ÉS "UNA ORGANITZACIÓ ANTIDEMOCRÀTICA I MAFIOSA"

(Redacció) Nicolau Llaneras va manifestar en una entrevista realitzada per José Jaime i publicada a DM (24 de gener de 1994) que el PP del Sr. Cañellas és una organització antidemocràtica i mafiosa. Exactament les paraules de Llaneras van ésser: La gestió de la dreta és erràtica, denunciada per múltiples casos. Defensa interessos particulars. Aquí ni tan sols hi ha una cultura de dreta democràtica. És una organització mafiosa, en el sentit que el que fa és defensar interessos particulars, i quan l'aparença democràtica basta per als seus fins, es manté; contràriament, es força tranquil·lament aquesta aparença i no passa absolutament res.

MALLORCA PATEIX UNA SANITAT AFRICANA I TERCERMUNDISTA

(Redacció) Com ja va dir l'ex-president de la CAEB, Francesc Albertí: Per als mallorquins ésser espanyols és una desgràcia. Efectivament, Balears no s'escapa de patir una sanitat pròpia d'un país africà subdesenvolupat. Com exemple, tenim Son Dureta. En aquests moments les llistes d'espera són les següents:

Oftalmologia: 222 pacients fa més de mig any que esperen ésser operats de cataractes.
Cirurgia General: 150 pacients en llista d'espera des de fa mig any.
Ginecologia: 125 pacient en més de mig any d'espera.
Traumatologia: 80 pacients en més de mig any d'espera etc.

F.I.C.O.P.E.M.A.

Federació Insular de Confraries de pescadors de Mallorca

Productes que exposa: Peix fresc de Mallorca.
Contramoll Mollet, 3.
07012 Palma
Tel: 71 13 27 - Fax: 72 75 55

El popular Montepio de S'Arraval ha fent 100 anys.

EL MONTEPIO DE L'ARRAVAL FA 100 ANYS

(Redacció) Divendres dia 4 de febrer va ésser un dia molt especial per a la popular barriada de Santa Catalina. Divendres el Montepio de l'Arraval feia 100 anys. Per celebrar-ho es va fer un sopar multitudinari on es va retre homatge a diverses persones molts vinculades a aquesta institució tan arrelada: Maria Vaquer, viuda de Pere Bordoy, un home que va estar-hi molt vinculat, i Llorenç Gil, el soci més antic. Enhorabona Santa Catalina! Vos desitjam que el 2084 es pugui celebrar també el Segon Centenari!

CAÑELLAS DÓNA A 7 ENGINYERS EL 84% DE LA DIRECCIÓ D'OBRES DE LES DEPURADORES

(Redacció) Segons ha fet arribar a la premsa l'oposició parlamentària, durant els anys 1990-1992, el Govern Balear va atorgar a 7 enginyers el 85% de la direcció d'obres de la construcció de depuradores realitzades per l'Institut Balear de Sanejament (IBASAN). Els 7 enginyers escollits i que formen part de la minoria privilegiada que s'han repartit el pastís fabulós de 317 milions en tres anys són els següents:

- * Bernardo Deyá Palmer (Mallorca) (militant del PP i germà de l'advocat Miguel Deyá Palmer condemnat per l'escàndol de Calvià): 35.886.305 ptes.
- * Ricardo Collado Sáez (Mallorca): 42.519.598 ptes.
- * Pablo Socías Morey (Mallorca): 36.558.5907 ptes.
- * Juan Morey Jaime (Mallorca): 28.620.055 ptes.
- * José L. González García (Mallorca): 25.248.855 ptes.
- * Ramón Ulldemolins (Menorca): 88.698.789 ptes.
- * Francisco Pons Vidal (Menorca): 28.317.503 ptes.

L'adjudicació de les obres de les depuradores ja va estar involucrada en l'escàndol quan pocs dies després d'ésser cessat Jeroni Sáiz, el nou conseller d'Obres Públiques, Bartolomé Reus, va adjudicar a dit la construcció d'una depuradora a Jeroni Sáiz.

EL VIATGE DE ROSA ESTARÀS A ARGENTINA VA COSTAR 1.235.350 PTES.

(Redacció) El viatge que la Vice-presidenta del Govern, Rosa Estaràs, va fer a Argentina va costar de transport, allotjament i estada 1.235.350 pessetes més 60.000 de representació. La visita va durar des del dia 18 fins al 22 d'octubre i va consistir en una reunió amb els representants de la comunitat balear residents a Argentina.

QUELY, S.A.

Productes que exposa: Galetes i formatge
Carrer Herois de Balears, 1
07300 Inca
Tel: 88 17 50 - Fax: 5053 16

PANRICO

Productes que exposa: Pastes alimentícies i especialitats (pa, pastisseria i galetes)
Gremi Tintorers, 11
07009 Palma de Mallorca
Tel: 20 39 12 - Fax: 75 77 02

ALIMENTA 93 (II): ELS PRODUCTES MALLORQUINS ESTAN DE MODA I RECONQUEREIXEN EL MERCAT

Empreses mallorquines presents a Alimenta 93

FARINES DE MALLORCA S.A.

Productes que exposa: Farina panificable, farina de força, farina de rebosteria, farina per a fregidures, sal i sucre.

Camí Sant Carles, 1 Dic de l'Oest
07015 Palma
Tel: 40 02 12 - Fax: 40 11 51

LACTO INDUSTRIAL MENORQUINA S.L.

Productes que exposa: Formatge "Maó" amb denominació d'origen.

Polígon Industrial, Pça. 11
07750 Ferreries, Menorca
Tel: 37 40 26 - Fax: 37 40 26

MALLORCA CÍTRIC S.A.T.

Productes que exposa: Taronges i suc naturals
Eusebi Estada, 145
07009 Palma de Mallorca
Tel: 26 60 70 - Fax: 29 86 43

MATEU PUTXER

Productes que exposa: Embotits artesans.
Carrer Ramon Llull, 15
07330 Consell

MIQUEL ALBERTÍ ROTGER SA TEULERA

Productes que exposa: Plats i olles de ceràmica.
Campos, 80
07620 Llucmajor
Tel: 66 01 76

PALMA CREM S.A.

Productes que exposa: Làctics i suc de taronja natural.
Hort can Sastre s/núm. - Ses Cadenes
07600 S'Arenal
Tel: 26 38 14 - Fax: 49 18 01

FORMATGES GRIMALT S.A.

Productes que exposa: Formatges.
Carrer Escolles, s/núm.
07690 Llombards
Tel: 65 39 14 - Fax: 16 34 44

S'ATALAIA S.A.T.

Productes que exposa: Formatge fresc s'Atalaia d'ovella i cabra. Formatge semicurat s'Atalaia d'ovella i cabra.
Finca S'Atalaia. Ap. de Correus 108.
07620 Llucmajor
Tel: 66 25 52 - Fax: 66 25 52

ACCIÓ PROTESTA CONTRA EL DEGÀ DEL COL·LEGI D'ADVOCATS

(Redacció) Un grup de professors es van encadenar dimecres dia 2 de gener a les portes del Col·legi d'Advocats de Palma per protestar contra l'acte repressiu, feixista, racista, xenòfob i nazi protagonitzat pel degà espanyolista Bartolomé Sitjar que va obligar, com si encara visquéssim durant el franquisme, un professor a fer les classes en espanyol. Els autors de la protesta van llegir i entregar als alumnes el següent manifest: **Denunciam l'atemptat greu contra nosaltres i el nostre dret a utilitzar la llengua catalana dins els àmbits de la vida social, incloent-hi tots els nivells de l'ensenyament.**

Estam encadenats, per simbolitzar la cruel cadena que l'actitud del degà del Col·legi d'Advocats de Balears ens ha imposat amb el seu rebuig i negativa a la impartició de classes en català per part del professor Segura Ginard.

Apel·lam a les ciutadanes i ciutadans i als professionals del dret que facin canviar aquesta situació.

Exigim la tornada a les classes del professor Segura Ginard i la rectificació del degà.

LA PRUDÈNCIA ACCELERA LA MORBOSITAT HUMANA?

Joan Lucas i Masjoan

Ex- Secretari de Relacions Exteriors del Consell Central del Consell Nacional Català a l'Exili

Començaré confessant que sempre he rebutjat la violència com a mitjà persuasiu per fer front a determinades crítiques malèvols encaminades a dificultar l'imperi de la concòrdia i convivència pacífica - tan pròpies del poble català- però jo pregunto al Sr. Estéban Gómez Rovira, individu que s'ha caracteritzat sistemàticament durant anys presentant querelles i recursos d'apel·lació a les més altes instàncies de l'Estat espanyol contra la supervivència de la llengua catalana, si també tindria suficients "nassos" per mantenir aquesta provocadora actitud dintre de determinades àrees de poblacions on el culte a l'agressivitat és llur normativa peculiar de conducta.

EL PSM CONSTITUEIX UNA AGRUPACIÓ LOCAL A BINISSALEM

(Redacció) El secretari general del PSM, Mateu Morro, va assistir a la presentació de l'associació local del PSM a Binissalem i va destacar les bones expectatives del seu partit de cara a les pròximes eleccions locals i autonòmiques.

BERNAT JOAN ELEGIT VICE-PRESIDENT D'ERC

(Redacció) El catedràtic de l'Institut Sa Blanca Dona d'Eivissa i col·laborador de L'ESTEL va esser elegit vice-president d'Esquerra Republicana de Catalunya (ERC) diumenge dia 30 de gener en el Parc Tecnològic del Vallès, a Cerdanyola. El president que substituirà Joan Mir serà Xavier Bosch.

UM FA UN HOMENATGE AL CAMPIÓ MUNDIAL JOSEP AMENGUAL

(Redacció) Dijous dia 27 de gener, **Unió Mallorquina (UM)** va retre un homenatge de reconeixement i de gratitud al campió mundial de pesca submarina Josep Amengual en un sopar al qual van assistir la presidenta del Partit, Mª Antònia Munar, Jeroni Albertí, Joan Morro, president de la gestora de Palma, i Tomeu Verd, representant d'UM a S'Indioteria. Durant l'acte, Mª Antònia Munar, va lliurar els carnets a nous militants de la barriada i va afirmar que UM és un projecte de futur que contempla per a Balears la limitació dels nostres recursos naturals i l'impuls a les empreses autòctones, tradicions, llengua i cultura.

AGRAÏMENT D'UM

La Comissió Gestora d'**Unió Mallorquina-Palma** vol agrair públicament l'assistència a totes aquelles persones, tant afiliats com no afiliats, que acudiren a la torrada del passat dissabte dia 15 de gener i d'aquesta manera aconseguírem que fos un verdader èxit. Aquesta festa amb productes mallorquins: botifarrons, llengonisses, pa i vi està emmarcada dins la nostra campanya publicitària de promoció dels productes i empreses autòctones: **Triau-los mallorquins.**

La música va anar a càrrec del grup **Xaloc** que ens delectà amb tonades mallorquines que feren que la festa sortís redona.

NOU COMITÈ LOCAL D'UM A SANTA MARGALIDA

(Redacció) L'assemblea local d'**Unió Mallorquina** a Santa Margalida va elegir Joan Monjo per ocupar el càrrec de president del comitè local d'UM. Els altres integrants són: Margalida Fornés (secretària) i tretze vocals entre els quals hi ha l'ex-batlle Jaume Ribot.

FRANCESC LLITERAS, NOU PRESIDENT D'UM A ARTÀ

(Redacció) **UM d'Artà** ha elegit les persones que integraran el nou comitè local que estarà presidit per Francesc Lliteras Bordoy i que tindrà com a secretari Joan Caldentey Barceló.

CONFERÈNCIA DE JOAN MIR (ERC) A MANACOR

(Redacció) Divendres dia 4 de febrer a les 20'30, el dirigent d'**Esquerra Republicana de Catalunya**, acompanyat de Bartomeu Frau, president d'ERC-Manacor, va fer una conferència al casal de cultura Font i Roig de Manacor sobre la viabilitat de la independència i de la sobirania econòmica dels Països Catalans. L'acte va acabar amb un sopar al bar de la Penya Blau-grana de Manacor.

EL PSM DE MENORCA ROM EL PACTE AMB IU

(Redacció) El **PSM** de Menorca i **IU** han dissolt l'**Entesa de l'Esquerra de Menorca** creada l'any 1986 a l'entorn de Joan Francesc López Casanoves. Dintre els motius de discrepància que han portat a la ruptura hi ha el pacte municipal que PSM i PP van establir a l'Ajuntament des Castell per tomar el PSOE.

DISCRIMINACIÓ AL COL·LEGI D'ADVOCATS

Jaume Mesquida i Llabrés

Cap de Premsa de Convergència Nacionalista Balear

Novament la nostra llengua ha estat víctima de la discriminació, aquesta vegada pel degà del col·legi d'advocats, una institució tan important i respectable pel nostre poble. D'una manera incomprensible s'ha subordinat el dret d'un mallorquí a usar la seva llengua al d'un castellanoparlant a usar la seva. La gravetat del fet és ben clara i de no reaccionar a temps les forces vives del nostre país es pot estendre com una taca d'oli.

De bell nou el fantasma de la negació, la humiliació i la discriminació plena sobre nosaltres. De res serveix tenir un Estatut d'Autonomia i un Govern Autònom, una campanya de normalització lingüística si al cap i a la fi la nostra llengua, la catalana, segueix essent una llengua de segona o de tercera categoria en front de la llengua oficial de l'estat.

Esperam del Sr. degà una explicació clara i rotunda de quin és, al seu parer el lloc que li pertoca a la nostra llengua.

-TU DARNOS METAL
AMARILLO Y NOSOTROS
DAROS ESPEJITOS MA-
RAVILLOSOS

-TU DARNOS 85%
Y NOSOTROS TE DAMOS
TOROS, SEVILLANAS Y
PODRÁS SER ESPAÑOL

Temps d'insumisió

Força de la no-violència

L'Estat espanyol, el segon estat europeu amb més objectors, viu un esclat d'insumissió amb més d'un milenar de jutjats, en un interessant pols entre l'estat i l'antimilitarisme.

No es tracta ara de lloar o de blasmar la insumissió, sinó destacar les curioses "virtuts guerreres" de la no-violència. Les virtuts considerades "guerreres" (valor, disciplina, honor, justícia, sacrifici), ho són perquè àdhuc en la guerra hi són i encara més reviscolades. Hom les admira per llur bellesa, no pas pel mal que fan. Suprimir-les fóra matar o esmorteir l'ànima humana. El cas és que els grups esquerrans, humanistes, socialdemòcrates, s'han afonat moltes voltes pertot arreu per oblidar aquestes virtuts combatives i engrescadores (cosa que es veu perillosament avui dia amb la revifalla nazi a Europa, com ja passà mig segle enrera). Han estat els objectors i els insumissos els que han vingut a recordar-nos-les des de llur combat sectorial contra el servei militar. És realment greu que l'humanisme laic i progressista deixi aquestes virtuts plenes de força i vitalitat en mans del militarisme o del feixisme: això és donar de menjar al monstre des de la mateixa esquerra, que li deixa espai sense cobrir i s'adorm còmodament en els llorsers. Cedir aquest preciós espai psicològic i moral a la reacció és signar el propi soterrament i no està gens clar que l'humanisme esquerrà se n'adone.

En la pau, les "altres virtuts" estan com endormiscades en la majoria, a causa de la tebiesa de les comoditats, la distracció dels plaers, els càlculs del profit. Ferro i foc les desvetllen, però. El combat convé, sols que la no-violència és un combat per la pau (tant en temps de guerra com en temps de pau), però que reclama "altres virtuts", força i èpica que calen per bastir amb materials resistents un futur lliure.

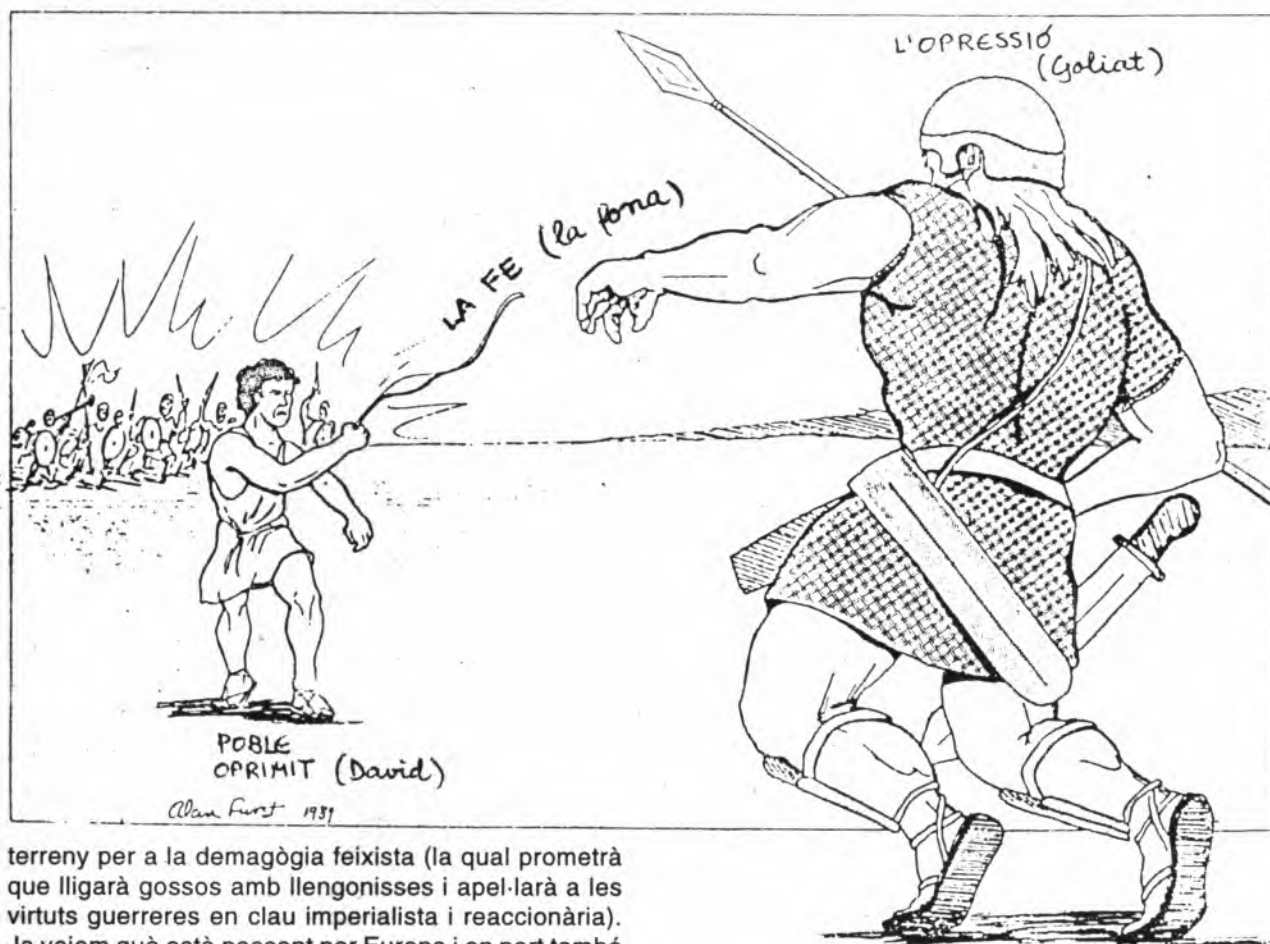
En la tradició progressista i humana a casa nostra, però, predomina el pacifisme d'eslògan i manifestació, el qual creu que l'exèrcit és causa de la guerra. Però més aviat és sols l'eina. I creu que la guerra és un mal que causa mals, quan sols és l'efecte natural d'una "pau" ja farcida de mal. Aquest pacifisme superficial i puntual refusa la guerra sense aprofundir-ne les causes.

El ver objector de consciència objecta tant a la guerra com a la pau, com deia Bertoldt Brecht sobre els nazis: "...llur guerra sols mata allò que ha pogut sobreviure de llur pau". El moviment Internacional de la Reconciliació, la Internacional de Resistents a la Guerra, el Servei Civil Internacional, la Societat d'Amics (Quàquers), les comunitats de l'Arca, els Menonites, etc, no es limiten pas a ésser els "anti-guerra", sinó que lluiten contra les causes (injustícies) amb mètodes pacífics. Tal com deien els profeta Isaïes i repetia Gandhi: "I el fruit de la justícia serà la pau".

El refús de la guerra per covardia, comoditat o por, en realitat pot ésser comprensible però és abjecte: àdhuc el mateix Gandhi preferia la violència a la covardia, i el nou testament condemna els covards a la perdició.

La no-violència separa les virtuts i usatges heroics de la guerra, de la barbàrie i la brutalitat de la violència. Respecta la dignitat humana de l'enemic sense renunciar a combatre'l aferrissadament fins que abandone la injustícia.

Per un poble com per a una persona, la llibertat és un bé que no deu ésser mesurat prenent com a referència la prosperitat, i menys encara les falses expectatives de "progrés" indefinit que està acabant amb la gallina dels ous d'or (el Planeta Terra i la seua habitabilitat), com fan economistes neoliberals i polítics tecnòcrates. Aquests senyors que fa ja anys s'han fet els amos d'Occident sols apel·len a l'egoisme col·lectiu i es presenten com els seus gestors més eficaços amb el perill afegit de crear expectatives il·limitades (falses) i fer oblidar les virtuts més nobles i les aspiracions de solidaritat i sacrifici. Naturalment, això és preparar el

terreny per a la demagògia feixista (la qual prometrà que lligarà gossos amb llengonisses i apel·larà a les virtuts guerreres en clau imperialista i reaccionària). Ja veiem què està passant per Europa i en part també ací. Doncs bé, la llibertat és un valor, no una felicitat. Errats i encertats, això ens ho hauria de fer recordar la lluita d'insumissos i altres resistents. El mateix Gandhi aprofità una ocasió històrica d'opressió colonial per alçar-ne molts per damunt de llurs tebis costums, mesquineses, càlculs sòrdids... cap a la llibertat, a través de la virtut espiritual de la no-violència (equivalent a la força de la Veritat o de la Justícia, i a la Caritat (amor de l'Evangeli). El problema de fons no és tant el militarisme, el colonialisme o l'opressió, sinó la rutina mesquina del poble que permet tals mals. Gandhi, com tants altres que viuen la no-violència i l'Evangeli, havia copsat que la Veritat i la Justícia són dues cares de la mateixa moneda i que tenen la força interna contundent de la "dura realitat": tal com dos i dos fan quatre. La no-violència ho demostra com dos i dos fan quatre als qui volen emmascarar la Veritat.

L'alliberament de fons no és per aplicar més força bruta (en tal cas, els febles porten les de perdre i ja veiem com els objectors van guanyant batalla rera batalla a l'Estat), sinó que prové de no tenir el mateix objectiu ni direcció d'obstacles: així ja no hi podem topar. Per això Jesucrist contestà als fariseus que tornessin "al Cèsar allò que era del Cèsar", i per això Gandhi proposà de cremar les filatures importades

d'Anglaterra. Dit altrament: sempre tenim armes anti-violentes per alliberar-nos, sols que normalment no tenim ni el coratge ni l'autodisciplina. Estem colonitzats perquè ens deixam enganxar a la dinàmica dels nostres opressors, i no té gaire sentit de disputar-los a les males els privilegis i negocis no gaire clars que ells inventen i imposen.

El contrari de la justícia, més que la injustícia és la parcialitat. És inútil odiar l'injust: cal traure'l de l'error que causa el conflicte, tot fent-li caure les justificacions que el bloquegen i que ofusquen la seua consciència, deixar-lo nu i sol davant la Veritat. Un home amb la consciència dividida és incapaç d'actuar amb convicció i iniciativa.

La no-violència és saviesa: un immens estalvi no sols de patiments, pecats i crims, sinó també de béns materials, d'evitar la degradació violenta dels conflictes. I té una rica dimensió social que entronca amb l'Evangeli i amb la responsabilitat política dels ciutadans.

Trenca la cadena i ens ensenya la Veritat i les nostres misèries alhora que una eixida creativa plena de goig i de vida. No és cap broma. **Fons de documentació per la no-violència**

Components del Motoclub Mallorca de Calvià que prengueren part a la travessia Dos Principats entre Mollet i Andorra el setembre de l'any passat.

Durant la Campanya SOLISUD, organitzada per la Federació d'Associacions de Veïns de Palma el primer trimestre de l'any 1994, orientada a fixar una mica més l'atenció mallorquina cap a Rwanda i Burundi, m'he proposat divulgar entre els lectors d'aquesta publicació local alguns trets culturals d'un petit poble africà constituït per twa, hutu i tutsi. Es diu Burundi. I fa sang massa vegades en una dècada. Però manté sempre ben viva la tradició oral d'una vella i molt primitiva cultura africana.

Així ho mostra, —i així també voldria saber presentar-ho jo mateix també—, aquest bon amic nostre que es diu Miquel Parets, llicenciat a la "Universitat dels Plataners" —com acostuma a dir molt sovint—, al llibre que va publicar l'any 1991, d'on faig comptes extreure algunes de les dades més rellevants.

La paraula parlada (I)

A mesura que hom té l'oportunitat d'avançar en l'estudi i la comprensió del kirundi —la llengua que parlen els habitants de Burundi— es va adonant de la importància que hi té "la paraula". La paraula "parlada",

Dites del Sud, fetes al Nord

Cecili Buele i Ramis

s'entén, perquè aquesta és l'única que existeix en aquell país africà des de fa segles.

La paraula escrita esdevé com un fenomen recentíssim a Burundi. L'escriptura hi apareix com a fruit d'una tasca molt laboriosa que han duit a terme nombrosos estudiosos de les llengües, europeus i nadius, els quals hi han dedicat no pocs esforços, amb mètodes i eines força rudimentaris.

Aquesta labor àrdua ha permès introduir i difondre l'escriptura dins el país. A través de diaris, revistes, llibres, bíblies, diccionaris, textos escolars, anuncis televisius, documents remesos per fax, etc. s'hi han anat introduint noves formes d'utilització de la paraula, que hi havien estat totalment desconegudes fins fa ben poc temps.

Com aquell qui diu, no fa més de dos dies que

aquest poble ha après a escriure i ha començat a catalogar la paraula en gramàtiques i diccionaris. Hom pot creure i pensar que, quan hi acampin i s'hi escampin els ordinadors de la informàtica, és ben probable que aquesta nova utilització de la paraula vagi rebent una forta empenta. Tant de bo que s'hi pugui arribar a mantenir també la riquesa poètica i la profunditat admirable que hi ha mantengut la paraula parlada durant molts de segles.

Tot i amb això, la pregunta que caldria formular ara podria ésser aquesta: ¿què representa per a aquest poble africà allò que en deim LA PARAULA PARLADA? Ben segur que no seria cap exageració afirmar que LA PARAULA PARLADA HO ÉS TOT A BURUNDI: *"La paraula parlada —'ijambo'— és qui ens engendra, qui ens fa ésser, qui ens és sempre necessària, qui ho pot tot, qui es comparteix, qui no s'engoleix mai, qui se segella amb la mort, qui se'ns dona en herència..."*

Vet aquí un resum esplèndid del valor que aquest poble africà dona a la paraula parlada pels humans, siguin homes siguin dones, infants o vells, twa, hutu, tutsi o "nyafrika" en general.

I és que quan hom s'atansa a Burundi, constata que gairebé tota la gent viu immersa dins un autèntic "sistema verbal" propi, que es podria comparar ben bé amb el "sistema solar" on vivim tots els humans. En aquesta espècie de "sistema verbal", propi dels burundi, el ser humà sempre gira a l'entorn d'un sol que escalfa i il·lumina com cap altra cosa: és la paraula parlada, precisament.

Aquest "sistema verbal" hi esdevé el ser propi dels burundi. La paraula parlada esdevé el propi ésser i el propi fer de tot habitant de Burundi. El ser humà ideal, per als burundi, és aquell qui arriba a aconseguir que les paraules que pronuncia amb els llavis s'avenen amb aquelles obres que realitza amb les mans.

Fins i tot des del punt de vista gramatical, on tots els elements tenen l'origen en el "ser", es constata que hi rep un mateix tractament radical el fet d'esser persona humana i el fet d'actuar com a persona humana.

Ambdós conceptes mantenen la mateixa arrel semàntica (-ri=ser; ukuri=la veritat; ukurima=treballar la terra).

Per a qualsevol nadiu de Burundi, la paraula parlada és el do més gran que fan els compatriotes al recent-nat quan ve al món. Des del mateix moment del naixement, des de ben petit, des que és un infant menut, sap que una de les primeres coses que ha d'aprendre és posar-hi tots els sentits, a tot. Ha d'aprendre, emperò, sobretot, a parar-hi ben bé les dues orelles. No solament perquè un petit canvi de to en la pronúncia d'una paraula li ha de permetre identificar tot d'una els naturals d'una contrada del país o d'una altra, o a indicar-li amb més precisió la pertinença familiar a una de les tres ètnies existents al país, sinó també perquè una pronúncia distinta d'aquesta mateixa paraula fins i tot podria canviar-ne totalment el significat i donar-li un sentit diametralment oposat al desitjat.

¿Com s'ho expliquen, tot això, els habitants de Burundi? Per donar una explicació d'aquest complex i alhora senzill "sistema verbal", acostumen a emprar una expressió molt gràfica que vendria a voler dir: *així com tots els humans naixen dins la placenta d'una dona, així mateix tots els burundi naixen dins aquest "món de la paraula", propi i específic.*

Un "món de la paraula" que esdevé engrescador fins a l'encís. També per a aquells qui, de fora estant, intenten d'acostar-s'hi una mica. En començar a descobrir-lo, besllumen que s'hi han d'emmeravellar fora mida. I no s'equivoquen. Al cap d'un cert temps es topen amb una llengua riquíssima en les expressions, molt lògica en l'estructura, poètica i concreta en els conceptes. La llum, el color i la calor que emet aquest sol que representa el món de la paraula, a Burundi, il·lumina, fa goig i escalfa d'una manera insospitada.

Cosa que jo voldria que arribàs a succeir també entre tots aquells qui vulguin continuar llegint el contingut divulgatiu d'aquests escrits que faig comptes anar publicant de mica en mica.

Refugiats de Burundi a Ruanda (I)

La Federació d'Associacions de Veïns de Palma, organitzadora de la Campanya SOLI-SUD, a favor dels refugiats del Burundi que han fugit cap a Rwanda, ha rebut la primera carta d'en Miquel Parets. Aquest capellà santamarier, que ha treballat com a missioner a Àfrica i a Amèrica Llatina durant aquests darrers quaranta anys, tot d'una que va arribar a Rwanda el propi dia 8 de gener, ens va fer arribar les notícies següents, relatives a la situació dels camps de refugiats que es troben situats a la frontera de tots dos països:

"La mort en accident de trànsit d'un company de feina rwandès ha retardat la meua primera missiva remesa a Mallorca des d'aquest petit país del centre d'Àfrica que es diu Rwanda.

A) L'organització

Afortunadament, l'organització que he trobat en aquests camps de refugiats burundesos que s'han instal·lat a l'altra banda de la frontera, dins Rwanda, és molt millor del que calia esperar.

Ja s'hi han fet tres visites a quatre camps de refugiats, situats dalt dels nombrosíssims pujols de la contrada, tots plens de tendes de campanya, on es calcula que viuen unes cinquanta mil persones.

A l'interior de cada tenda, s'hi han instal·lat almanco dues famílies. Tasca que té encomanada i hi duu a terme l'Alt Comissionat de Nacions Unides per als Refugiats (ACNUR). Creu Roja hi reparteix un mínim d'aliments. Metges sense Fronteres s'encarreguen de la qüestió sanitària.

B) Les necessitats més urgents

Això és, en esquema, l'organigrama oficial. Però quan hom es posa a compartir més de prop la situació dels refugiats burundesos a Rwanda, hi va descobrint massa anomalies:

— Durant els primers 81 dies des de la instal·lació dels campaments, cada família només ha pogut rebre una pastilla de sabó; tot i que la disenteria, que hi fa molts estralls provocant-hi moltes morts, requereix uns hàbits de neteja molt acurada.

— Durant les nits, hi fa molt de fred i plou molt. Tot i amb això, cada família només ha pogut disposar d'una sola flassada per a tots.

— El menjar que reben es compon de farina de blat de les Índies, mongetes i oli. La quantitat n'és tan minsa que, fins i tot els escolars només poden menjar un pic al dia, perquè no n'hi ha a bastament. A cada campament hi ha uns 400 alumnes en edat escolar, els quals no poden comptar amb gens ni mica de llet per alimentar-se. Per Nadal, com a cosa extra, la Confederació de Religiosos hi va aportar arròs.

— La gran majoria dels fugitius burundesos que s'han instal·lat a Rwanda, continuen romanent als camps de refugiats situats prop de la frontera. Ens consta que alguns dels que, a principis d'aquest any, varen decidir retornar cap al seu país, segons informacions directes d'un home que va ésser hospitalitzat després d'haver-ho presenciat i d'haver-se'n pogut escapar, varen ésser assassinats per soldats de Burundi.

— Les necessitats més urgents, ara per ara, se centren en flassades i vestits, medicaments i sabó. Coses que es poden comprar i adquirir aquí mateix amb una certa facilitat.

Ara bé, si la gent de Mallorca està disposada a oferir material més que doblers, cal que un contenidor ben replè de mercaderies ens sigui remès, tan aviat com això sigui possible, a través de Càritas. Necessitam urgentment llet per als infants; només n'hi ha disponible per als infants desnodrits, malalts de "kwashiorkor"; els infants que ara estan sans, en no tenir llet, corren el perill d'arribar qualche dia a prendre també ells aquesta malaltia.

— Una altra gran necessitat és l'escolarització dels infants que es passen tota la jornada sense fer res de res. Hi ha gent adulta preparada per fer-ho, entre els milers de refugiats. Però no comptam amb els mitjans econòmics indispensables ni amb els materials més elementals que s'hi precisen: qualsevol casta d'objectes útils per a l'ensenyament infantil ens serien molt profitosos.

— La necessitat més imperiosa és l'econòmica. Amb doblers es pot aconseguir gairebé tot allò que he dit que ens fa falta. A més d'això, en necessitam també per poder pagar adequadament el personal que es pugui encarregar de l'ensenyament dels infants. També per ajudar cada família que vulgui retornar al seu país i no se n'hi hagi d'anar amb les mans buides.

— Tenim entès que a Burundi no s'arriben a posar d'acord en l'elecció del nou President de la República, i que els militars hi continuen fent-ne de les seves. La setmana que ve vos tornaré a escriure. Mentrestant, vull agrair-vos sincerament la tasca que feis des de la Federació d'Associacions de Veïns de Palma, on els organitzadors de la Campanya SOLI-SUD romanen ben al corrent de tot allò que cal fer des de Mallorca, per ajudar solidàriament la població de Burundi que viu sacsejada per les actuacions violentes d'uns sectors militars que, el propi dia 8 d'octubre, enderrocaren i assassinaren el primer President de la República elegit democràticament, el Sr. Melchior NADADAYE. Miquel Paret, des de Rwanda

Els nacionalismes ibèrics

De nacionalismes, com és sabut, n'hi ha de tots els colors i per a tots els gustos. Ara bé, simplificant podríem dir que n'hi ha de dues classes: els agressius i els defensius. Un exemple històric del primer seria el nacional-socialisme alemany —el nazisme— o el fascio italià de l'era mussoliniana; un exemple, també històric però alhora actual, del segon seria el nacionalisme català.

Sovint els mitjans de comunicació espanyols apliquen el mot "nacionalista" a les formacions polítiques que des dels Països Catalans, Euskadi o Galícia propugnen un nou model d'Estat espanyol, que va des del federalisme fins a la independència (els "autonomistes" no s'inclourien en aquest apartat, perquè l'autonomisme no és més que això mateix: regionalisme). En canvi, l'actitut nacionalista espanyola no és denominada com a "nacionalisme" per aquests mateixos mitjans de comunicació, com si les pretensions unificadores d'un Franco, per posar un exemple clar, no fos un cas més de nacionalisme (de fet, les tropes franquistes són sovint anomenades tropes "nacionals").

El nacionalisme és, idò, una ideologia política que es vesteix de diferents colors segons les circumstàncies, però que té un denominador comú: creure que el model d'Estat que una determinada "nació" propugna és el més vàlid per governar un o uns pobles. I aquí és on hi ha la diferència: mentre un governant espanyol creu —i gairebé sempre han cregut— que el model més adient per estructurar això que en diuen Espanya és el model nacionalista espanyol (eliminant, per la via de les armes o *mañosamente*, les diferències que hi pugui haver entre els diferents pobles peninsulars —ni Portugal se'n salva, del nacionalisme espanyol—), un nacionalista català, posem per cas, creu que l'únic model vàlid és aquell que té en compte les diferències entre aquests pobles: un model federal o la independència de les diverses nacions que actualment conformen l'Estat espanyol.

Els més optimistes respecte del bon seny dels espanyols creuen que un Estat federal seria la solució definitiva per sortir del cul-de-sac en el qual Espanya està ficada des de fa segles (per posar una fita simbòlica, direm que des del 1715, any de la derrota de les tropes catalanes davant les espanyoles). Els més pessimistes, els que no creuen que els espanyols —com a mínim la majoria dels governants— tinguin gaire seny en aquesta qüestió, pensam que l'única solució és la independència. Els nacionalistes espanyols, és clar, prediquen que l'única solució és la desaparició de les diferències "regionals" (per als espanyols Catalunya, les illes Balears i el País Valencià són "regions").

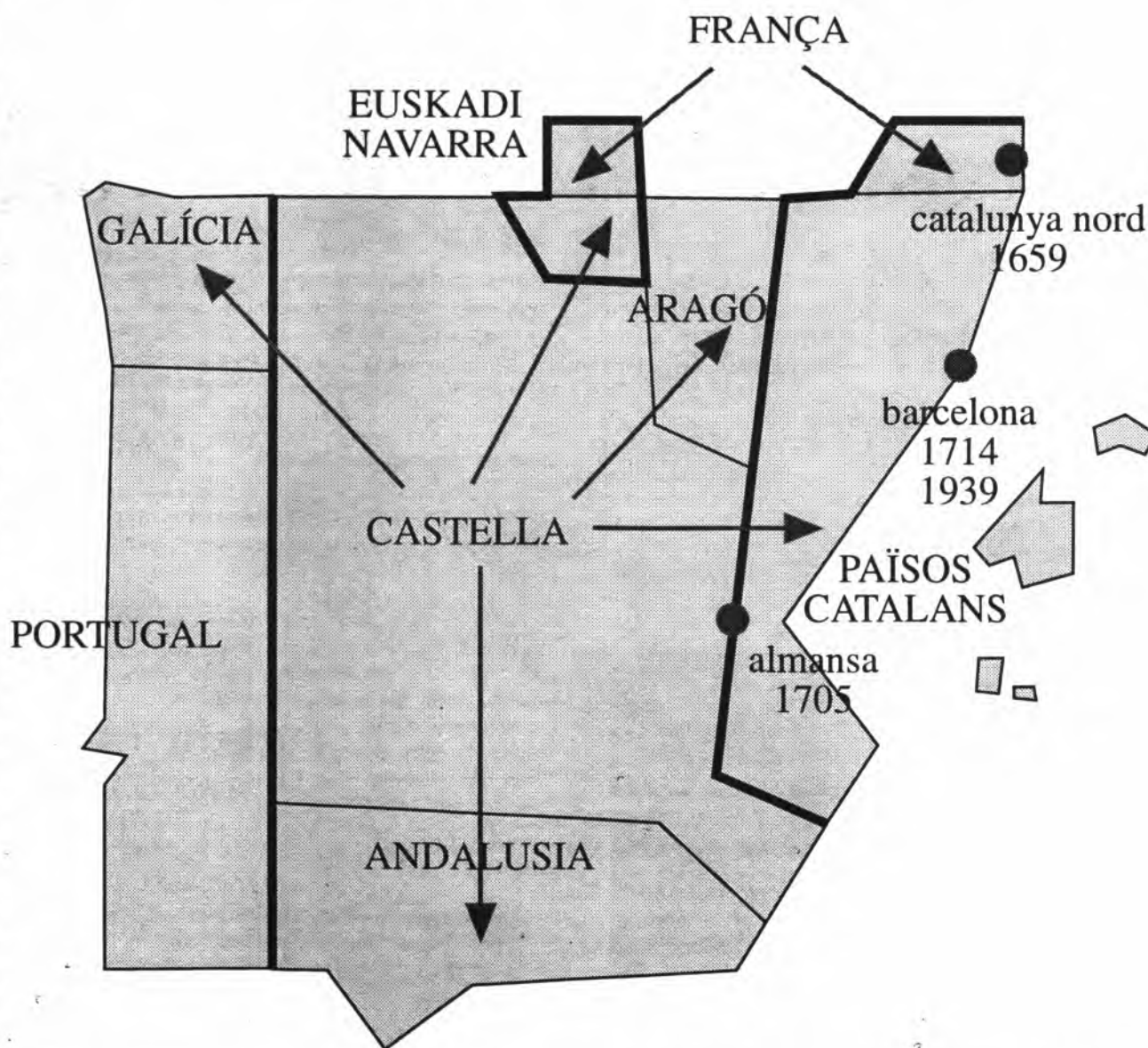
Així les coses, existeix un nacionalisme català? És clar que sí. Existeix, també, un nacionalisme espanyol? És també clar que sí. El primer és defensiu, defensa el dret a ésser diferents davant la uniformització castellano-espanyola; el segon és agressiu, es basa en la desaparició de les diferències entre els pobles que conformen l'actual Estat espanyol, i per dur a terme això cal agressivitat.

N'hi haurà que diran —a la manera "comunista" o "internacionalista"— que les diferències s'han d'abolir per arribar a ésser tots iguals i tot això. És mentida, que la gent o els pobles siguin diferents no vol dir que n'hi hagi de superiors i d'inferiors, senzillament vol dir que són diferents. Els que creuen que hi ha pobles superiors i pobles inferiors són precisament els que prediquen que la seva solució és l'única vàlida, com fan els nacionalistes espanyols, que diuen que l'única

manera de solucionar el problema històric d'Espanya és la uniformització dels diferents pobles de la península i *islas adyacentes*, abolint les diferències: "*una lengua, un imperio*", que diuen els espanyols des de fa molts, però molts, d'anys.

Per tant, en parlar de nacionalisme, sempre cal

tenir present que els espanyols són i han estat molt nacionalistes, d'un nacionalisme agressiu, bel·licós. I nosaltres encara som vius, com a poble, com a nació i com a individus, a pesar de tot i, sobretot, a pesar d'Espanya i dels seus governants. I per molts d'anys. **Mateu Sastre**, revista *Mel i Sucre*

Històricament, el nacionalisme espanyol ha estat el més agressiu de la península Ibèrica. La nació castellana, demogràficament i militarment el més poderós dels pobles ibèrics, ha estès els seus dominis arreu de la península i, fins i tot, per terres africanes (amb una colònia, el Sahara, conservada fins fa una vintena d'anys i dues places encara a l'actualitat: Ceuta i Melilla, a més de les illes Canàries). Alguns pobles ja són plenament castellans (com és el cas d'Aragó i Andalusia), mentre que altres encara conserven plenament la seva identitat (Galícia, Euskadi-Navarra, Països Catalans). Finalment, dos pobles han aconseguit salvaguardar la seva independència: Portugal i Andorra, a pesar que en el primer cas els intents annexionistes castellans foren intensos (guerra dinàstica que acaba amb la derrota castellana d'Aljubarrota, el 1385; l'annexió castellana, amb Felip II, que durà des del 1580 fins al 1640).

Un repàs sumari dels principals fites d'aquest procés és el següent:

L'any 1479 els nobles gallecs (semiindependents dels reis de Castella-Lleó) són derrotats per les tropes castellanes d'Isabel I (els nobles gallecs donaven suport

a les pretensions dinàstiques de l'adversària d'Isabel, Joana la Beltraneja). El país gallec sofreix una forta castellanització en tots els àmbits.

El regne de Navarra és incorporat a Castella el 1515. La Baixa Navarra es manté independent fins a l'annexió francesa, al 1607. Les províncies basques —l'actual Euskadi, si fa no fa— pertanyien al regne de Castella ja des del segle XII.

A principis del segle XVI hi ha la unió dinàstica de les corones de Castella i Aragó sota un sol rei; les dues corones continuen amb els règims anteriors. Entre els anys 1640 i 1652 hi ha la guerra dels Segadors, Catalunya perd contra Castella i França es queda amb els comtats del Rosselló i la Cerdanya (1659). A principis del segle XVIII comença la guerra de Successió a la corona espanyola, la corona d'Aragó perd la guerra contra Castella, les fites importants d'aquest procés queden reflectides al mapa. El conflicte entre Castella i els Països Catalans s'allarga a través dels segles: guerres carlines (segle XIX, sobretot l'anomenada segona guerra carlina: 1846-1849), dictadura de Primo de Rivera (1923-1930), guerra i dictadura del general Franco (1936-1975).

Què opinau de l'arribada del Corte Inglés i d'Alcampo?

Maria dels Angels Arévalo (Mobles Isabel). Mallorca és massa petita per a tantes grans superfícies. Ens faran tancar. Aquesta gent del PP, que les ha autoritzades, no ens estima gens. Ha arribat el moment de canviar de govern votant partits nacionals mallorquins com el PSM o UM.

Josep A. Acedo (Ràdio Espanya). Entre la crisi i les grans superfícies, els comerciants mallorquins ens enfonsam. Aquesta gent del PP no ens estima gens. Estic pensant seriosament en votar partits mallorquins com el PSM o UM.

Miquel Pons (Botiguer). Aquesta gent que comanda s'ha passat i no ens estima gens ni mica. Hem de votar partits nacionals mallorquins, que són dels nostres i ens ajudaran.

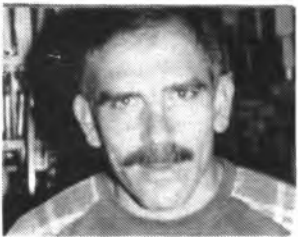
Ferran Cortès (Mobles). Ja en sobraven i ara en posen més. Nosaltres votam aquesta gent que comanda i ells ens traeixen. Hem de canviar de govern votant partits nacionalistes mallorquins.

Maria Cifre (Carnissera). Aquest gent que comanda no ens estima gens. Hem de cercar partits nacionals mallorquins que defensin la nostra illa.

Antoni Cifre (Sandros). És ben sospitos que s'hagin donat tantes facilitats a aquestes grans superfícies. Aquest gent del PP ens han enganyat. No han complert les seves promeses electorals. Jo no els he votat mai.

Vicente Jiménez (Ferreteria). El comerciant petit està desprotegit amb el Govern Balear. Els comerciants no tornarem a votar el PP, ens ha enganyat. Hem de votar Unió Mallorquina, que ens defensarà.

Maria dels Angels Acedo (Elèctric Servici). Aquestes grans superfícies faran molt de mal als comerços de Ciutat. Aquesta gent del PP no ens estima gens. Hem de votar patits nacionals mallorquins que ens defensin.

Maria-Lluïssa Iglesias (Sabateria Marissa). A la llarga, aquestes grans superfícies perjudicaran tots els mallorquins, s'enduen els doblers a fora.

Isabel Vilanova (Botiga Nuus). Fatal. Molts de comerços mallorquins hauran de tancar. Hem de votar partits nacionals mallorquins. L'actual Govern Balear està a les ordres de Madrid i van a *lo seu*.

Francesca Capó (Botiga Francesca). Aquesta gent que comanda no mira gens pel comerç mallorquí ni per la gent de Mallorca. Ens convé votar partits nacionals mallorquins, que miraran per nosaltres.

Miquel Vaquer (Electrodomèstics). Mallorca és una casa de putes. Hem de comprar productes mallorquins, mirar per Mallorca i votar partits mallorquins.

Pere Capó (Casa Capó). A l'Ajuntament de Ciutat els han demanat quatre llicències més de grans superfícies. Així és dolent per al comerç mallorquí. Crec que ens convindrà votar partits nacionalistes mallorquins que mirin per nosaltres.

Magdalena Vanrell (Super Darder). Això fa molt de mal als petits comerciants. No ens estima gens, aquesta gent del PP que ens comanda. Nosaltres haurém de tancar. Hem de votar partits nacionals mallorquins, a veure si ens defensen.

Joan Riera (Rieraesport). Ens perjudicarà molt. Aquesta gent del PP no ens estima gens. No els he votat mai ni els votaré. Convé votar partits mallorquins com el PSM.

Margalida Payeres (Adroguera). Això ens empobrirà a tots. Aquesta gent del PP promet una cosa i llavors en fa una altra. Els botiguers no els tornarem a votar. Votarem partits nacionalistes mallorquins.

Francisca Canyelles (Bambino). Aquestes grans empreses s'enduen els doblers a fora. El comerç mallorquí desapareixerà a poc a poc. Jo som del PP i estic defraudada. Tanmateix els tornaré a votar.

Ramon Galante (Bonapell). És la ruïna total del comerç petit i mitjà. Aquesta gent que comanda va contra els comerciants. No els tornaré a votar.

Jaume Cardell (Comerciant). Això és dolent per al comerç mallorquí. N'han posat massa i ells mateixos es devoraran.

Xim Janer (Modes). És una pena per a tots els mallorquins. Aquestes grans superfícies descapitalitzen Mallorca. Aquest gent del PP no ens estima gens. Hem de votar partits nacionals mallorquins. Jo sempre he votat el PSM.

Xisco Balaguer (Calotex). Desastre total per al comerç mallorquí. Aquesta gent del PP no ens té en compte per res. Hem de votar partits mallorquins que ens estimin.

Andeu Rado (Botiga d'Esports). Serà la ruïna total del sector. Hi haurà més atur i els impostos que pagàvem els comerciants hauran d'anar als ciutadans. Aquesta gent del PP que ho ha autoritzat no ens estima. No els votaré mai més. Ho provaré amb partits mallorquins, com el PSM.

Maria Garcia (Pelleteria Seguí). Serà dolent per a tots els comerciants. El PP no ens estima gens. Hem de votar partits mallorquins.

ELS MIRACLES D'EN JAUME JOAN BOVER!

LES MANS QUE CUREN!

C/. Joan Alcover, 10, entresol.
Tlf.: 46 44 00 Ciutat de Mallorca

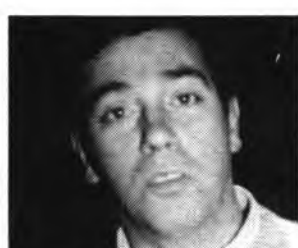
Què opinau de l'arribada del Corte Inglés i d'Alcampo?

Catalina Mas (Dolça Palma). Aquesta gent s'enduen els doblers a fora i Mallorca torna pobra. Aquesta gent del PP no ens estima gens. No crec que els tornem a votar.

Antònia Contreres (Mòdes). El Corte Inglés em perjudicarà molt. Aquesta gent que comanda no ens estima gens. No els votaré mai més. Votaré partits nacionalistes mallorquins.

Sebastià Balaguer (Aigua i Jardí). Aquesta gent s'enduen els doblers a fora de Mallorca i ens descapitalitza. Aquesta gent que comanda no ha pogut fer res més.

Francesc Gibert (Carnisser). S'enduen els doblers a fora i els mallorquins serem cada dia més pobres. No, aquesta gent que comanda no ens estima gaire.

José Cerezales (Esport Modes). Aquesta gent del PP nos ens estima. Posa aquestes grans superfícies i nosaltres haurem de tancar. No els he votat mai ni els votaré. Votaré partits mallorquins,estic segur que faran més per nosaltres.

Pere Capó (Pemi). Mallorca no és tan gran per a tantes superfícies comercials. Aquesta gent del PP, que ens governa, no ens estima. Hem de votar partits nacionals mallorquins que són dels nostres.

Josep M. Moll (Botiga de Juguetes). Destruïxen el comerç mallorquí. Aquesta gent del PP va a la seva. Jo votaré Unió Mallorquina.

Joan Barceló (Maquinària d'hostaleria). Aquestes grans superfícies són inevitables. Si continuen posant-ne, elles mateixes es destruiràn.

Magdalena Ferragut (Drap). No ens afavoreix gens. El PP no ens estima gaire. Hem de votar partits nacionals mallorquins com Unió Mallorquina.

Jaume Mates (Osalan). Més prest o més tard, haurem de tancar. Aquesta gent que ho ha autoritzat no ens estima gens. Els doblers són els que manen.

Marià Tarongí i Joan Riera (Botiguers). Aquests que comanden van contra el comerç mallorquí. Hem de votar partits nacionals mallorquins, com el PSM, que miren per nosaltres.

Rafel Rayó (Fruiteria). El Govern Balear no ens estima gens i el batle de sa Pobla tampoc. Enfonsen la petita empresa i ens prenen l'aigua. Haurem de cercar partits polítics com Unió Mallorquina, un partit que defensa Mallorca.

Francesc Montcada (Distribucions Henales). És una putada que aquestes empreses franceses vinguin a Mallorca a endur-se'n els doblers dels mallorquins. Aquesta gent que comanda no ens estima gens. Hem de votar partits nacionals mallorquins i canviar de govern.

Electrònica

MIGUEL RISSO

Servei tècnic

Reparació i instal·lació

Televisió - vídeo - audio -

electrodomèstics - antenes

col·lectives - parabòliques - porters.

C/. Guillem Galmés, 11

Tel.: 75 35 80 - Palma de Mallorca

GENECOM

Idiomes: anglés, alemany, francès

Informàtica, repàs, EGB - ESO, BUP - FP, COU

Carrer Cardenal Rossell, 99 B.

Tlf. 26 03 24

Coll den Rabassa

NOU RESTAURANT MAVI II. El popular bar - restaurant del carrer 31 de Desembre ha obert ara una nova sucursal, el MAVI II, a la cantonada carrer Josep Balaguer - Carrer Alferes Grada Lladó (just darrera la Plaça de Toros). Especialitzat en berenars el MAVI II ofereix a una excel·lent relació qualitat-preu berenars típics mallorquins com Frit, Calamars, Sèpies, Peus de porc, Xulla, Peix escabechat, Pop amb ceba, Xampinyons, Bacallà, Croquetes de peix, Ronyons etc. (Diumenges tancat).

VIDEO CLUB CINE HISPÀNIA, EL PRIMER VIDEU CLUB QUE TÉ OFERTA EN LLENGUA CATALANA. El Vídeo Club Cine Hispània (Carrer Benet Pons, vora cine Hispània) és el primer Vídeo Club de Ciutat que té oferta de cintes en llengua catalana. Si passau per allà podreu llogar en català pel·lícules com Oficial i Cavaller, Indiana Jones, Arma letal, El Padrí (I i II), 007 Llicència per matar, Batman, Un submarí a les estovalles, Desafiament total, Psicosis, Únic testimoni, etc. etc. (Bons preus i excel·lent tracte i servici).

Camí dels Reis, 53.
Tlf.: 40 22 96.
Gènova

BAR CENTRAL
Menjars, tapes variades
entrepanes
Son especialistes en paelles
Menú del dia a 600 ptes.
C/. Cardenal Rossell, 80
Tl.: 26 10 39
Coll d'en Rabassa

RESTAURANT S'HOSTALOT

Menú dies feiners 650 ptes. Cuina mallorquina.
Porcella rostida. Escaldums. Carn torrada.
Camí Vell de Sineu, km. 5. Tlf.: 42 87 12.
S'Hostalot

DEL AUTOMOVIL

Gerardo Pons

ANTONIO y GERARDO
Ingeniero Técnico Maestro Taller

Arquebisbe Aspareg, 27
Teléfono: 27 12 96

07007 Palma de Mallorca

C/. Joaquín Verdagué, 12
Arenal - Tel. 26 67 21
Palma de Mallorca
ESPAÑA

RESTAURANTE

Casa Jacinto

C/. Barranc, 20. Tlf.: 40 18 58. Gènova

Foldos

Carrer de Manacor, 121 C.
Tel.: 27 85 18,
07007 Palma de Mallorca

Dimarts
tancat

Ctra. Manacor, Km. 28 - Tel. 64 65 04 - 07230 Montuiri

RESTAURANT

SES COVES DE GENOVA

BACALLÀ AMB SANFAINA - MONGETES AMB BOTIFARRA -
VADELLA AMB BOLETS I ALTRES DELÍCIES DE LA
CUINA GIRONINA.
APARCAMENT PRIVAT
DILLUNS TANCAT

C/. Barranc, 45

Tlf. 40 23 87

GENOVA

TINTORERIES

ARAGÓ

Carrer Aragó, 61
Tlf.: 24 33 52

Rentat en sec

Urgències en
tres hores

LA UNIÓN

C/. Reis Catòlics, 36
Tlf.: 27 58 88

Ciutat de Mallorca

TINTORERIA

APOLO

Carrer dels Foners, 40

Tlf.: 46 78 64

07006 Ciutat de Mallorca

L'ESTEL

de Mallorca

ES POT TROBAR A TOTS
ELS QUIOSCOS DE
MALLORCA AL PREU DE
200 PTS.
MANTENIM EL PREU DE
SUBSCRIPCIO DE 1.500 PTS.
PER 12 NÚMEROS

**Bar
restaurant**

Caldentey

Menjars casolans,
tapes variades
Carrer de
Manacor, 127.
Tlf.: 27 10 59.
Ciutat

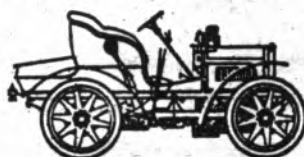
Bonapell

FABRICACIÓ PRÒPIA

Peces de vestir,
bosses, guants,
carteres, maletes
marroquineria en general
C/. General Riera, 36.
Tlf.: 75 29 23. Fax 20 70 55
07003 Ciutat de Mallorca
Avinguda Argentina, 81
Tlf.: 45 46 53
07011 Ciutat de Mallorca

Tallers RISEMA

REPARACIÓ I SERVEI MATAS

Reis Catòlics, 33 D - Tel. 27 23 25 - 07007 Palma de Mallorca

PETITS ANUNCIS

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Pedreres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat. Cada paraula, 20 pessetes.

BORSA INMOBILIARIA

PARTICULAR ven àtic al carrer General Riera. Una habitació doble, menjador, bany, entrada ampla, cuina fusta del nord, terrassa convertible en saló, gas ciutat, porta blindada, terrassa. 5.000.000 ptes. Tlf. 639262.

Venc solar a la urbanització sa Torre. Situat quasi a primera línia, vista a la mar, 1.292 m2. Preu interessant. Tel. 42 89 46

VENC pis 2 dormitoris, devora el club nàutic de S'Arenal, lluminós, en perfecte estat, particular. 6.500.000 ptes. negociables. Telefonau de 17 a 20 hores al 77 15 16. Demanau per na Francisca.

S'Arenal, particular venc pis; 2 dormitoris, prop del Club Nàutic, en perfecte estat i molt lluminós. Vingui a visitar-lo i es convencerà. Preu 7.500.000 ptes. Tel. 264259.

CAN PASTILLA, planta baixa, cantonada, 280 m, 5 anys d'antiguitat. Bona construcció; 3 dormitoris, bany, traster, jardí. Immob. Pascual. Tel. 72 62 04.

LLlogaria apartament o xalet, temporada d'estiu, vora la mar. Zona tranquil·la entre Cala Santanyí i Cala Llombards. Bon preu. Tel. 653362. Migdies o vespres.

S'ARENAL, apartament de 70 m2, 1 dormitori, cuina moblada amb barra americana, sala-menjador, 2 banys, totalment moblat. Preu 3.700.000 ptes. Joan Oliver, tel 12 02 57.

S'Arenal; lloguer pis de 2 dormitoris, sala-menjador, cuina amb electrodomèstics, 1 bany, terrassa, 43.000 ptes comunitat inclosa. Mir 26 33 96 (1860).

Sant Joan, es ven casa en perfecte estat de conservació; 4 habitacions, cuina, bany, sala-menjador, sala, corral amb cisterna. Tel. 29 60 95 i 56 00 24. Joan-Lluís Gayà.

LA GRUTA, àtic, 3 dormitoris, bany, vista panoràmica. Tel. 45 85 11.

S'Arenal, local en perfecte estat, 115 metros, més 80 metros de soterrani. 60.000 ptes. Mir 26 33 96 (1783).

Venc solar de 505 m2 a Bellavista de ses Cadenes. Sr. Castellano. Tel 26 12 55.

CALA GAMBA, planta baixa, 3 dormitoris, sala amb xemeneia, 2 banys. 16.800.000. Api Pascual. Tel. 45 85 11.

Es lloga el restaurant Can Bono, de Felanitx. Tel. 580588.

LLOG pis moblat a l'avinguda Argentina. 190 m2. 4 cambres, terrasses, menjador amb xemeneia. Ideal per a compartir. 70.000 ptes. Tel. 792490

Lloc d'aparcament devora l'ambulatori de S'Arenal. Tel. 469610.

S'ARENAL, venc pis, 3 habitacions, bany, cuina, dues terrasses... A la zona de la plaça de les verdures. Tel. 263674.

Bonik terreny a Llucmajor (Camí d'Alicanti). Cantó 11 m. caseta dos compartiments, a reformar. Pou, possibilitat, llum i telèfon. Tel. 450994. Preu a convenir.

S'ARENAL, àtic 4t pis, 2a línia, 2 dormitoris, bany, sala-menjador amb terrassa, cuina moblada. 5.800.000. Tel. 20 00 07.

Venc pis, 140 m2, 4 dormitoris, dues sales de bany, tot ben moblat, menjador 38 m2. Garatge per dos cotxes i dues motos. Tot per 12.900.000 ptes. Tel. 262015.

COLL D'EN RABASSA, pisos de Protecció Oficial, en construcció, 3 dormitoris, bany, saló-menjador, cuina terrassa, aparcament. Preu 8.200.000 ptes. Entrada 1.000.000. Tel 20 34 11.

Cala Pi, venc solar de 1.246 m2. S'hi poden construir 2 xalets adossats. Aigua, llum i tots els serveis. Preu 4.500.000 ptes, tres anys de facilitats. Tel 54 02 63.

Venc pis al carrer Tòquio de S'Arenal. 8.000.000 de pessetes. Tel. 295820.

Deixaria cambra doble a casa compartida, jardí i hortet. Molt econòmic. Preferentment gent jove. A Santa Ponça, urbanització Galatzó. Tel. 671419.

Venc àtic a General Riera. Un dormitori, vestidor, bany complet, saló-menjador, terrassa amb portes corredisses, cuina per estrenar amb fusta de nord. Preu 5.500.000 ptes. Tel. 639181, Bàrbara.

PERRUQUERIES

BLANCA Perruquera. Gran i General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

Perruqueria Pep. Unisex. Carretera de Llucmajor 204. Tel. 49 13 67. S'Ar-anjassa.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

ANIMALS DE COMPANYIA

Clínica Veterinària S'ARENAL. Dr. Daniel A. Magrini. Consulta al carrer Joaquim Verdager, 17. Dematins de 10 a 13. Hora-baixes de 16'30 a 19'30. Tel. Clínica: 49 01 53.

Clínica veterinària. De dilluns a divendres de 16'30 a 20'00. Dissabtes de 12'30 a 14'30. Plaça de l'Església, 2a. Tel. 743854. Coll d'en Rabassa.

VENDES

Venc motor fora borda, nou un Johnson de 14 cavalls. 150.000 ptes. Tel. 546540.

Venc vestit de submarinista de cinc mil·límetres d'espessor amb aletes i guants. 45.000 ptes. Tel. 515433.

Venc revestiment de marbre, de color gris perla, per a foganya de llenya. Ho venc a meitat de preu, per 100.000 ptes. Completament nou. Tel. 79 49 03.

Venc motor "Mercuri", foraborda, de canya curta, 2.2 HP, en bon estat. Preu 35.000 ptes. Tels. 753033 i 755460.

Venc una taula escriptori, blanca, de fòrmica nova. Ideal per una habitació d'una nina o nin. 5.000 Ptes, i en val 10.000. Demanar per Malena, tel. 41 05 42.

Gran oportunitat: es ven ordinador nou, sense estrenar, a meitat de preu o preu a negociar. Tel. 27 79 90, Marga.

Perduda aliança a la Colònia de Sant Jordi. Gravet 25-7-53; gratificaré devolució. Tel. 468111.

Venc Compacte, inclou pletina, discs, cassette, etc. En molt bon estat i a bon preu. Tel 42 76 47.

Venda d'estores saharauis. Per a més informació crida al telèfon 53 44 55, o bé veniu Pollença, a "La Punta", cra. del Port.

Venc grup Electrògen dièssel, 3 Kw, 220 v, monofàsic, motor d'arrencada, perfecte estat. Tel 59 16 33

Venc contestador automàtic, marca Sanyo. Tel. 264 259.

M'interessa comprar les tapes dels setze toms de l'"Enciclopedia Estudiantil" que va editar la casa Sopena als anys seixanta. Demanar per Juan José. Tel. 751527.

Venc parella de coloms butxes per 5.000 ptes. Tel. 754131.

Venc Vespa 200, bon estat i preu raonable. Tel. 491372.

OLIVER NÀUTICA de la ronda de Migjorn, 107 de Llucmajor. Tel. 120477. S'hi ven, procedent de canvis: Neumàtica semidirigida Narwau 4 metres, motor Tohatsu 40 hp i remolc, 750.000 ptes. CHANCHY 7'60 amb motor Volvo i motor auxiliar Mercury 15 hp. ZODIAC 2'40 amb auxiliar Johnson, suport Zodiac d'acer inoxidable ràdio i televisió.... ZODIAC 320 amb Suzuki 15 hp. 275.000 ptes. MOTOR HONDA 5 hp. Canya llarga; nou, 18 mesos de garantia. 250.000 ptes. PUMA 29 motor Volvo, enrotllador, sonda, corredora, ràdio-telèfon etc. 4.800.000 ptes.

PERSONALS

Senyor de 50 anys, visc de rendes, xalet, pis i cotxe, d'estatura normal. M'agradaria conèixer senyora que li agradi la llar, viuda o separada, amb fins formals. Tel. 710087.

Jove de 29 anys, fadrí, estudis, d'estatura alta, pis i cotxe. Vull conèixer senyoreta educada, sincera i carinyosa, amb fins matrimonials. Tel. 710087.

Fadrina, aficionada a la música i a la pintura, feina fixa. Vull conèixer jove de 20 a 26 anys amb similars gusts per a sortir junts. Tel. 721494.

Estrangera, moreneta, simpàtica, carinyosa, traductora, aficionada a l'esport, ball i demés. Vull formar parella o matrimoni amb senyor de 36 a 46 anys, sense mal vicis. Tel. 710087.

Viudo de 58 anys, educat, amb casa, cotxe, ingressos elevats. Desitjo trobar senyora. Tel. 710087.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A

L'ESTEL de Mallorca

Nom: _____

Cognom: _____

D.N.I. _____

TELEF. _____

ATENCIÓ

—Escriuiu un sol anunci per cupó.
—Usau lleteres majúscules.
—Escriuiu dins el requadre el text.

Ompliu aquest cupó i envieu-lo a:
S'ARENAL DE MALLORCA: Camí de les Pedreres, 132 — 07600 —
SES CADENES DE S'ARENAL

PER IL·LUMINAR LA SEVA LLAR
ELÈCTRICA NYEGOS
Jaume Balmes, 45
Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca

Per enviar o recollir qualsevol sobre o paquet en poques hores.
Urbans, regionals, nacionals, internacionals

Carrer Berlin, 24
Tlf.: 74 33 35 - 36
S'Arenal

PETITS ANUNCIS

Senyoreta de 30 anys, nascuda a Eivissa, fadrina, sense fills, vull contactar amb senyor educat, net i feiner. amb fins formals. Tel. 721494.

Al·lota de 26 anys, alta, simpàtica, de bon veure, culta. Vull conèixer jove bon al·lot, feiner per a sortir-hi i amb fins formals i seriosos. Cridau-me al 710087.

Fadrina de 29 anys, carinyosa, alegre, divertida, estudis superiors, sense problemes de cap casta. Voldria fer amistat amb jove fidel, educat i carinyós. Tel. 721494.

Empresària, 52 anys, divorciada, sense fills, vida resolta; m'agradaria conèixer cavaller amb formalitat, educació, de fins a 70 anys. Tel. 722836.

Jove, 20 anys, fadrí, estudis, d'estatura alta, pis i cotxe. Voldria conèixer al·lota educada, sincera i carinyosa, amb fins matrimonials. Tel. 710087.

Comerciant, valencià, de 38 anys, fadrí, alt, sincer, de bon veure, comprensiu. Vull relacionar-me amb senyoreta de 27 a 30 anys de prop de Palma. Tel. 710087.

N'Aina i na Maria, dues inques de 16 anys, volen correspondència amb al·lots de la comarca. Escriure al carrer Fra Torrents, 75 Inca.

Fadrí, alt, esportista. Vull fer feliç a una dona interessada en conèixer-me, simpàtica, formal, sense mal vicis, de 30 a 40 anys, indiferent si té fills. Tel. 710087.

Militar, alt càrrec, bona presència, 1'83 d'estatura, mallorquí, fadrí, 40 anys. Vull trobar parella per casar-me. Tel. 710087.

Tinc 28 anys i em sento bastant sol. M'agradaria trobar un amic amb qui anar al cinema, conversar i intercanviar idees. Sóc persona senzilla, només puc oferir una bona amistat. Apartat 892-07080 Ciutat.

Senyora, 68 anys, viuda, bona presència, prima. Tenc la vida bastant resolta, visc de rendes altes, però estic sola. Tel. 710087.

Rosa, 20 anys, fadrina, guapa, simpàtica, alegre; treball en comptabilitats. El meu interès en aquest anunci és conèixer jove, bo. Tel. 721494.

Fadrí. Càrrec important, 39 anys, 1'87 metres, cotxe, xalet, necessit companya, fidel, atenta, sincera. Tel. 710087.

Home sol, cerca companya 40/45 anys. Apartat 146 s'Arenal.

S'ofereix dona per fer neteja a la ciutat de Felanitx. Tel. 580791.

Som en José, tenc 20 anys, vull conèixer senyoreta de 18 a 20 anys per amistat, de moment. Tel. 710087.

HOME de 32 anys, treball en una oficina, som bastant senzill. Voldria conèixer senyora o senyoreta, culta, simpàtica i amorosa, per a fins matrimonials. Contactar al 722836.

Divorciada, 48 anys, la soletat és molt present en mi, i vull desfer-me'n, no tenc fills. Vull senyor amb bones qualitats, comprensiu, honest dialogant. Tel. 206879.

Administratiu, 28 anys, alt, bona presència. Vull conèixer al·lota senzilla. Tenc un treball segur, cridaume al 710087.

Fadrineta de 20 anys, guapa, treball fix, alegre, cerc jove que li agradi sortir, divertir-se, que sigui alegre, honrat, treballador, molt sincer, ja que jo també ho som. Tel. 710087.

Fadrina, 50 anys, formal, senzilla, molt agradable. Vull conèixer senyor de qualitats similars, comprensiu, que li agradi la llar. Tel. 721494.

DIVORCIADA, 36 anys, una filla independent, pis propi, cotxe, bons estalvis, visc sola. Cridau-me al 710087.

MODISTA de 40 anys, fadrina, bons estalvis, encara que aquest sigui l'únic valor que cerques vull casar-me, amb home generós, amorós, sense mal vicis, romàntic. Tel. 277990.

DEPENDENT de 46 anys, 1'73 d'alçada, corpulència normal, molt atractiva, tenc cotxe i apartament propi vora la mar, vida molt sana. Senyor que li agradi l'esport, gran amistat al principi, i després futur matrimoni. Tel. 722836.

Guinera, de 50 anys, amb bona presència, fadrina, voldria conèixer senyor de fins a 60 anys, sincer i amable i sobretot fadrí. Tel. 206979.

Fadrina de 40 anys. Vull conèixer senyor de fins a 50 anys, fadrí, formal i sincer; per amistat i fins formals. Tel. 206979.

Auxiliar administrativa, de 30 anys, fadrina, pis, cotxe, feina fixa. Vull contactar amb home de fins a 37 anys, més o manco, feiner i sense mal vicis amb fins completament seriosos. Tel. 721494.

Secretaria, 32 anys, necessit carinyo, cerc senyor bon al·lot de fins a 45 anys, la resta no importa; som dolça, afectuosa, senzilla, de moment amistat, després fins matrimonials. Tel. 710087.

GASTRONOMIA

XINA ORIENTAL. Menjars i begudes xineses. Carrer de Joaquim Verdaguer, 12. Tel. 266721, s'Arenal.

BAR BARA. Cuina casolana mallorquina. Carrer de Felanitx, cantonada Manacor. Tel.: 42 77 80. Son Ferriol.

MCDONALD'S S'ARENAL. Celebra el teu aniversari amb nosaltres en un ambient familiar. Avinguda nacional, 34 (entre els balnearis 8 i 9). Tel. 491891. Sra. Susana.

Ca Na Puri. Pizzes des de 500 ptes. Menús a 625 ptes. C/ Faust Bonafé, 65. Tel. 429161. Son Ferriol.

Restaurant Amilcar. Carta ben assortida. Menús a 800 ptes. C/ Amilcar, 14. Tel. 49 27 64. S'Arenal de Mallorca.

RESTAURANT DELFIN DORADO. Paelles, gaellades de carn i de peix. Mení a 700 ptes. Joan d'Austria, 13. Tel. 741095. Badia.

BAR RESTAURANTE ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyia. Carrer de la Grua, 6 - Ca'n Pastilla.

SERVEIS PROFESSIONALS

Reparacions de TV - Vídeos - Audio - Antenes TV. Tel. 753580

BUGADERIA Super Clean, rentam en sec i amb iagua, mantes, cobertors i tota la resta. C/ de sant Antoni de la Platja, 8 - Can Pastilla. 260370.

TINTORERIA CALTOR. Neteja de catifes, mantes, cortines, cobertors i tota classe de peces de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

GRADUAT SOCIAL s'ofereix per treballar a assessoria laboral, empresa o similar. Estudis acabats setembre 1993. Cridau de 13 a 14 hores al 660668.

Jove que fa feina els matins, cerca feina pels horabaixes. Tel. 297067.

PNEUMATICS SON FERRIOL, equilibrats de rodes, canvi de rodes i pegats, alineació de direccions assistida per ordinador. Avinguda del Cid, 73. tel. 42 75 53 Son Ferriol.

BUGADERIA OLIMPIA. Servei a hotels i Restaurants. Rentat de roba a particulars. C/ Titus Livi, 10. Tel. 262960 Can Pastilla.

Botiga i pastisseria Ca'n Manresa. Carrer Fàbrica, 19. Palma. Tel. 731631. «La qualitat per damunt de tot».

BUGADERIA LLITERMA. Autotservei, rentat en sec i en banyat, neteja de catifes, servei ràpid. Carrer Virgili, 17. Tel. 26 63 31. Can Pastilla.

ZEN-SHIATSU, teràpia manual energètica basada en la medicina xinesa per mantenir la salut, augmentar el benestar i enfortir tots els sentits. Ideal per combatre l'estrès, les depressions i qualsevol desequilibri físic, emotiu, mental o espiritual. Tel. 264259.

FONTANERIA, gas, calefacció i electricitat. Instal·lacions CE. JU. Avinguda del Cid s/n. Tel. 427992 Son Ferriol.

Persona cerca feina per fer a casa; mecanografia, ceràmica, llistes de correus... Tel. 29 70 67.

Es confecciona o arregla qualsevol peça de vestir, cortines coixins etc... Tel. 771005.

Es passen treballs a màquina i per ordinador. Neteja i rapidesa. Tel. 771005.

TELEVISORS, vídeos, radio-cassettes, arreglam. ELECTRONICA J. GARCIES. Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335. Coll d'En Rabassa.

GABINET DE PSICOLOGIA: Neurosis, trastorns de caràcter, psicoteràpia infantil, depressió. Tel. 427193

Gimnàstica mèdica, DO. IN. Cada dilluns i dijous a les 20'30. Organitza Grup de Dones de s'Arenal a l'Escola vella del carrer Diego Zafortesa. Tel. 260443 - 269147 - 264259. Pose't en forma!

BORSA DEL MOTOR

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlarem. AGENCIA OFICIAL RENAULT. Tel. 413867 - Son Ferriol.

ENSENYANCES

Cursos d'expressió corporal 1994. Grups d'adults els dilluns a les 18 hores. Grups de joves els dimarts a les 18 hores. Carrer Menorca, 6. 5.500 ptes al mes. Tel. 750041-713262.

MESTRE, s'ofereix per fer classes particulars o feina similar. Tel. 467931.

Estudiant de Filologia catalana fa classes de repàs d'EGB i BUP, preferentment assignatures de lletres. Demanau per na Carolina al 299829.

Oferim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: Ajuda Evangèlica dels Països Catalans. Ap. 1022 Castelló 12005. Tel. 964-207607 (secció d'ensenyament).

Comercial Vaquer

Electrodomèstics Thomson, Philip, Radiola, Sanyo, Grundig
Taller de reparacions, TV, antenes, autoràdio
C/. Regal, 47. Tlf.: 27 04 29. 07008 Ciutat

Eléctrica Garrido

ELECTRICISTA

Muntatges elèctrics
Estudis il·luminació

Tlf.: 24.40.76 - 27.49.26
Reis Catòlics, 27. Ciutat de Mallorca

Un sindicat català

Climent Garau i Salvà

El vint-i-set de gener, mil nou cents noranta-quatre el sindicat donà marxa que vaga s'hagués de fer; *alentant* a tot obrer que això era la gran llum; com una torre de fum es final se resolgué.

Què és que s'ha aconseguit amb so paro general? Tot torna a seguir igual, se menja es mateix bullit; amb molt jornal destruït, reportant molts de milions escoltant ses comissions, fan tornar prudent es frit.

Quan Mallorca va pujar amunt amb so nou turisme, aquell home de gran vist en es negoci es tirà, se va posar a reclutar personal de tota classe; això va ser una base per un gros jornal guanyar.

De sa península venien a Mallorca a treballar; aquí ells varen trobar *lo* que més desitjarien; ban setmanal guanyarien per esser sol·licitats, per tots treballs empleats; per tota cosa servien.

S'empresari s'exposà agrupant molt personal gastant un gros capital amb eines per *emplear*; se volgué aventurar a sa gran situació; sent home emprenedor an això ell s'arriscà.

Aquell treball li donà se pot dir, grans beneficis no existien ses crisis, sa petició abundà; ell se va enrevoltar augmentant es personal un exercit molt cabal per a tota obra acceptar.

Existia un sindicat que en Franco va formar amb tot s'obrer va lligar sense cap dificultat; hi havia sinceritat entre patró i obrer; mai cap problema hi hagué, reinava s'intimitat.

Unes grans finques muntaren els sindicats verticals; unes obres molt cabals a on ses coses tractaven; els assumptes concretaven per tot *aconteixement*, havent hi enteniment, deixaven ses coses clares.

Sa política canvià formaren ses comissions *empleant* altres patrons, tot se va modificar; tot finca ocupa Ugeté i Comissions, de tot foren els senyors cosa que res los costà.

Una alarma aixecaren per reclutar molt d'obrer, recaptant molt de doblar que dins ses arques entraven; sa guerra li declararen a s'empresa de valent, en es Govern tot moment també *lo* desafiaren.

Amb vagues amenaçaven al nostre Govern format; de *lo* que hagués acordat oposició li plantaven. Sempre es número pujaven per protegir els obrers, li resultava al revés trobant ses matèries cares.

Cooperatives formaren ses famoses comissions allà dedins molts xupons per guanyar s'hi aficaren; casa i articles trobaren que s'altre havia deixat; va ser com collir es blat que es seu dia sembraren.

Es sindicat Ugeté en es negoci entraria a s'obrer oferiria pisos amb molt poc doblar; quaranta mil ne faré, que les pugueu *disfrutar*, allò ben vostre serà, en tot vos protegiré.

Heu complida sa promesa que vàreu anunciar? Se tele mos va mostrar, tota sa vostra endemesa; heu demostrat sa flaqueza i també sa mala llet. Ara disfressau es fet, es gall ha perdut sa cresta.

Per ells cobrir-se de glori' a davant el gran fracàs, ara se han proposat a vendre tot patrimoni; això quedarà a sa histori per recorda el passat a un llibre estampat un fet de trista memori'.

Es sindicats són molts bons per desbaratar ses coses; d'això n'hi ha bones proves; han deixat molts trists records; van acumulant tresors es quatre que són puntals, però no donen jornals, en els solcs, los senyen torts.

Els mallorquins hem mester formar un gran sindicat amb personal adequat per fer tota obra be; que no hi hagi foraster, per poder-nos controlar, lligar amb so català sa mateixa llengua té.

Mallorquí i català, tots som sa mateixa raça, el Rei *empleà* sa manya quan Mallorca conquistà; també el valencià, forma part de sa corona Parlam es mateix idioma, que el Rei En Jaume deixà.

UN MISSER QUE NO VA A MISSA

Es Gall 29-I-1994

De troncs bastim una sitja i de sitges un Sitjar; és una punyeta i mitja qui malmet el català.

I ho seràs ben miserable, malgrat siguis un misser, si t'apuntes a la tabla dels qui estan dins l'estable dominats per un ca mè.

Enfront d'una forastera çò de baixar-se els calçons és tal volta fer carrera? Què és ho diu la refranyera: "Menjar olla de cabrons". "Pets qui envia merda espera", per çò t'han fetes cançons.

Vull felicitar a n'Aina que no deixa mai el tall; jo m'afuu quan ella escaina, que per això som "Es Gall".

Més verdes n'han madurades: En Francesc de Borja Moll no va treballar de bades, quan tenia l'aigua al coll! Hi ha un grapat de grins que farien mil gambades per no sentir més vegades: A Mallorca, mallorquins!

LLUITEM!

A tots els defensors de la llengua catalana

Xesc Perelló i Felani
Llubí - Octubre 1993

Mallorquins i catalans
defensem la nostra essència,
obrem tots amb consciència
i lluitem com els forans.

Defensem la llengua catalana,
no la deixem morir
ni molt manco absorbir
per la llengua castellana.

Valencians i els de l'Alguer
emprau-la i conservau-la
i quan sortiu al carrer
no tingueu por: utilitzau-la!

Si tots lluitam així
serà sempre reconeguda
Espanya no serà el botxí
perquè ja l'haurem perduda.

Diaris espanyolistes
més llavors en parlaran
no entendran aquests feixistes
perquè nosaltres l'estimam.

Si tot ens compenetram
notaran la nostra presència,
entre tots si ens ajudam
aconsegurem la independència.

Si la independència aconseguim
la llengua no serà punyida
tindrà una llarga vida
dins el país on vivim.

Des de Salses a Guardamar
i des de Fraga a Maó,
enmig de Catalunya i la mar
he escrit aquesta cançó:

quatre barres representen
el meu estimat país
i no dues com es presenta
el poble invasor veí.

SENADORS SANATS

Es Gall (7-Gener-94)

Toni Alemany, què és que et passa?
Per què fas tant de soroll?

No ets beneït. O en véns de raça?
O et creus el viu de la plaça
i que l'altre està ben foll?

Si estàs serè cada dia,
si el teu cap no està confús,
si a Rússia parlen en rus,
per què dius que a Andalusia
no xerren mai l'andalús?

Del que tu dius jo me'n ric,
perquè aquí sabem xerrar
en porrerenc, solleric
i en mallorquí, ben bé ho dic,
i tot això és català.

Tot senador és de bades
representant a Madrid,
si només sap treure el pit
per lapidar les teulades
de ca-nostra. Ho has sentit?

Res de "bravo" a aquest Cañellas
germanet del President;
mai piula, sols sona esquelles
per fer caramulls d'estelles
del parlar de nostra gent.

Per unir amb Catalunya
tots plegats nostres destins,
basta ser, la frase acunya!,
"a Mallorca, mallorquins!".

En Biel Barceló ja fa quaranta-cinc anys que té una petita benzinera al carrer Benet Pons i Fàbregeus de Ciutat. Ara, l'ha modernitzada i ha obert una botiga amb el nom de CAMPSA EXPRES, una botiga estil americà on es pot comprar de tot i molt, a més de benzina súper i mescla. Anau-hi, que us agradarà. És única a Mallorca.

En Josep i n'Aina es casaren el passat dia 12 de juny a la Porciúncula. Feren el sopar de noces a Can Penasso. (Foto Estudi Gil)

En Miquel Frau i na Francisca Vidal es casaren el passat dia 23 d'octubre a la parròquia de Son Rapinya. Feren el sopar de noces a Bini-Comprat. (Foto Artis)

En Joaquim i na Mariola es casaren el passat dia 9 d'octubre al monestir de la Porciúncula. Feren el sopar de noces a l'Hotel Bellver. (Foto Estudi Gil)

Equip de petanca de la categoria d'Honor del Bar Central de Son Gotleu, lluiten per conservar la categoria ja que van els tercers per la coa. Al Bar Central tenen quatre equips més: l'equips de primera G-A que va a mitjan taula classificatòria, l'equip de segona G-C que van segons, l'equip de tercera G-F que també van segons i l'equip de dones que juguen a segona G-C i que van les segones per la coa.

L'ESTEL

de Mallorca

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom:

Carrer:

..... D.P.

Població: Tel.:

M'interessa una subscripció:

☐ SEMESTRAL 1.500 PTS

Rebut domiciliari a un banc

Banc:

Direcció:

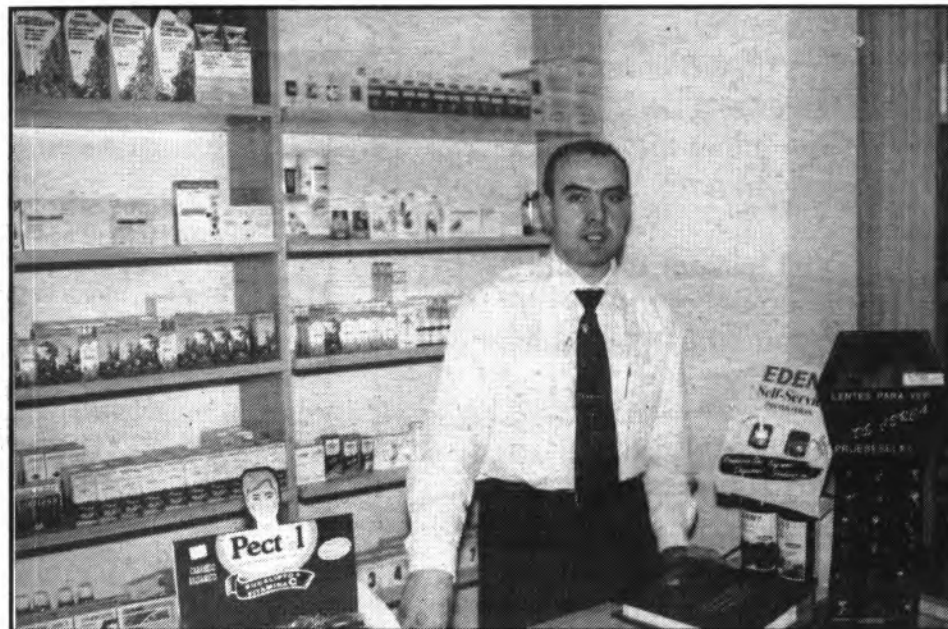
N.º entitat: N.º suc.:

Compte n.º:

Firma

Na Lina Adrover, filla del fotògraf Cosme Adrover, va fer una exposició de fotografies a s'Escorxador el passat mes d'octubre. Ara, la setmana passada, va tenir un nin al qui ha posat el nom d'Albert. Enhorabona.

Em Miquel Angel Cañas ha obert una botiga de salut ben a prop de la plaça Pere Garau. És una apotecaria especial on es poden trobar teràpies naturals de plantes medicinals, cosmètica, productes per aprimar-se, material ortopèdic, parafarmàcia i moltes coses més.

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Camí de les Pedreres, 30 - S'Arenal